

DZIENNIK DLA WSZYSTKICH

CZASOPISMO ILLUSTROWANE — WYCHODZI CO NIEDZIELA.

Prenumerata wynosi we Lwowie:

rocznie . . . . . 9 zł. 60 ct.
półrocznie . . . . . 4 " 80 "
kwartalnie . . . . . 2 " 40 "
miesięcznie . . . . . — " 80 "

W Poznańskim i Prusach 6 marek kwartalnie. — We Francji i we wszystkich innych krajach 8 fr. kwartalnie, które przysłać należy przekazami pocztowymi.

Z Poznańskiego i Prus można przysłać prenumeratę przekazami pocztowymi lub prenumerować w księgarni J. K. Zupańskiego w Poznaniu.

Numer pojedynczy 25 ct.

Na prowincji (z przesyłką pocztową):

rocznie . . . . . 12 zł. — ct.
półrocznie . . . . . 6 " — "
kwartalnie . . . . . 3 " — "
miesięcznie . . . . . 1 " — "

Za ogłoszenia opłaca się 6 ct. za wiersz drobnym piśmem, lub za jego miejsce. Opłata od ogłoszeń większych stosownie do umowy.

Redakcja i Administracja *Dziennika dla Wszystkich* znajduje się przy ulicy Ślōsarskiej 1.2 (Chorążczyzna), gdzie się przyjmuje prenumeratę i ogłoszenia. Prenumeratę z prowincji i z innych krajów przysłać należy przekazami pocztowymi franco pod adresem: Do Administracji *Dziennika dla Wszystkich* we Lwowie.

Listy do Redakcji i Administracji powinny być frankowane.

Drobne rękopisma nie zwracają się.

HR. ARTUROWA POTOCKA

zmarła w Krzeszowicach pod Krakowem d. 6 stycznia 1879 r.

Od Administracji.

Upraszamy o rychłe odnowienie prenumeraty tych szanownych panów abonentów, którzy jeszcze do tego czasu nie raczyli tego uczynić, gdyż chcielibyśmy uregulować nakład „Dziennika dla Wszystkich” i bezpłatnego dodatku „Pamiętnika humorystycznego”.

O KONRADZIE WALLENRODZIE

napisał
ZORJAN.

(Ciąg dalszy).

Co do powstania z roku 1863—64, to ono już leży po za wpływem wspomnianych poematów Mickiewicza. Jego rodzicą jest poezja messjańska, najgłówniej prorocze słowa „Przedświta”.

„Messjanizm filozoficzny i poezja wieszczka messjańska, broniły nas od samobójstwa, dodały otuchy, podniosły ducha, wstrzymywały godność narodową od poniżenia się — a co najwięcej: ukajały rozpacz”.

„Gdy wszystko głosiło śmierć i pogrzeb, poezja wieszczka mówiła: Dzieweczka nie umarła, lecz śpi”.

Poezja ta ocaliła nam godność narodową, ona kazała nam ufać w nasze siły. Dawniej nieustannie oglądaliśmy się za obcą pomocą i prawdziwie:

„Zmieniliśmy królewską Polski purpurę na płaszcz żebraczy — i potomkowie rycerzy płakaliśmy po przedpokojach dyplomatów, żebrząc litości”.

Teraz silni wiarą w pomoc Bożą rzuciliśmy się sami w bój. Jakąż podstawą może sąd Kraszewskiego, przeważnie do roku 63 się odnoszący, wykazać w obec postępów uoskali w latach 1861, 1862?! Gniebieni, nękani, nie mogliśmy dłużej spokojnie patrzeć na pastwienie się nad bezbronnym ludem, przybyła do tego branka — ot i katastrofa. Miałą młodzież spokojnie iść w żołdacy, aby nabajem barbarzyńców gnała strzelała może do starców, niewiast i dzieci idących do świątyni pańskiej?! Rok 1863 był głośnym protestem, on przypominał wrogom i światu, żeśmy nie zginęli. Taka protestacja lepsza była od cichego zdania się na łaskę i niełaskę wroga, lepsza od zwątpienia w własne siły.

Przypomnijmy sobie słowa K. Ujejskiego:

Mnie jątrzy ta niema spokojność,
Jaką nasz naród obleka w niedoli,
Każda męczarnia coraz mniej go boli,
A po zniewadze krzykiem nie ochrypia,
Ale się tuli w martwą bogobojność
I w cichym placzu, jak dziecię usypia.
(Ustęp z powieści sybirskiej).

Czyż nie przyznamy mu słuszności?
Taka obojętność boli, więc pieśnią do życia

*) Messjanizm i towiańszczyzna, napisał Czesław Pieniążek. — Lwów 1877 str. 164.

**) Pieniążek. — Mess. tow. str. 164.

**) Tamże, str. 165.

się obudza, jak ostrogą rumaka, którą drzemie znekany skwarem tropikowego słońca, za bodźcem zrywa się, ostatnich dobywa sił, by dobieść do zdala wabiącej oazy.

W cichym placzu, jak dziecię usnęliśmy po roku 30, usnęliśmy, jak wędrowiec zniebity, zużony siada w śniegu pod krzyżem i usypia — biada mu, jeśli się nie odezwie głos, któryby go obudził. I myśmy tak zasnęli. Pograżeni w zadumie nie słyszeliśmy nie prócz dźwięków pogrzebowych. Wtedy odezwał się silny głos pieśni wygnańców, co z pieśnią „Jeszcze nie zginęła!” opuścili ziemię rodzinną unosząc ojczyznę w sercach. A kiedy ten, co z ziemi swych ojców, przez wrogów wygnany śpiewał pieśń po pieśni, a wszystkie na nutę: „Jeszcze nie zginęła!” to dzieci z powicia rączki dobywały i z uśmiechem wyciągały je ku starej dziadowskiej szablicy, co pyłem pokryta na ścianie wisiała. Wtedy matka szablicę z pyłu otarła i prosiła Boga, aby jej syn raczej zginął, niżeli wyrzekł się Polski. I pod tym ciepłym technieniem serca matczynego rósł młodzieniec na bohatera.

To matki Polki wypiaływały to pokolenie gotowe do wszelkiego poświęcenia, one to wychowały nam młodzież, co powtarzała słowa Ujejskiego:

Na naszej skroni tylko z laurów wieniec,
Lub bladeść trupa — nie wytędu rumieniec!
(Maraton 5.)

i gotowała się do boju.

Te to wpływy, a nie „Konrad Wallenrod” zrodziły rok 1863. Znano także i Wallenroda, ale ten nie był głównym motorem.

Tak więc Kraszewski niesłusznie mieni Wallenroda pobudką powstania, a co gorsza posługuje się wyrazami jak: fałsz, zdrada. Jest to rana zadana narodowi i to w chwili najsmutniejszej bo w roku 1866. Dla czego Kraszewski czegoś podobnego nie pisał przed rokiem 63?!

Tylko żal po stracie tylu tak świetnie nadzieję rojących młodzieńców, tylko boleść okropna całej Polski placzącej poległych synów, tylko smutny widok znowu zawiodłych nadziei, mogły zrodzić pod piórem tak polskiem, jak Kraszewskiego, słowa, nad którymi zastanawialiśmy się.

Kraszewski nie mógł tak sądzić, jak pisał. Pisał w chwili, w której ból tak mu dolegał, że i świadomość stracił. Napisał i puścił w świat — potem kiedyś może z przeżeniem własne czytał słowa*).

Porównyując Wallenroda z Mickiewiczem, wysnuwa Adam Belcikowski zda-

*) Czytając cytowany ustęp z „Wieczorów Drezdeńskich”, mimowolnie przypominałem sobie, co autor mówił poprzednio (str. 235). „Począwszy od Chrystusa i jego nauki, którą obrzucają błotem i usiłują uczynić małą niewystarczającą — chociaż części prawd ewangelji w czyn nie wprowadzono — aż do szatana, którego apoteozę głosi rozpaczliwe szaleństwo, wszystko z kolei obłożono i oplano, aby ostatecznie skończyć na zupełnym zwątpieniu i chaosie. Nie ma już czego by się słowem i czynem nie zaparto”.

nie, na które nie zawsze się godzić można, zdanie bardzo względne:

Bo pomimo wszelkiej przedmiotowości naj-objektywniejszych postów, jest to podobno prawda, że wszyscy ich bohaterowie są tylko odbiciem różnych stron ich duszy*).

Miedzy poetą a bohaterem poematu może być pewien związek, ale nie taki, ażeby można powiedzieć, że on jest odbiciem duszy autora. Nie może epika zupełnie być odrębną, zawsze miesza się ona muięj. lub więcej z liryką, a wtedy uczucia autora często mu się z duszy wykradają i nieznanie wchodzą do poematu. Zawsze znajdujemy w poemacie osobę bardziej autorowi nad inne miłą. Postać ta zawsze stoi autorowi przed oczyma, zawsze on do niej powraca, to kontur poprawia, to podnosi wyrazistość cieniów, to zmienia światło, to poprawia draperje. To też nie dziw, że w postaci takiej nie trudno dopatrzeć się niektórych rysów podobieństwa z autorem. Ale to nie jest odbiciem, nie jest fotografią.

Im mniej autora na scenie widzimy, tem większą wartość ma poemat — osobliwie jeśli poemat ten jest historyczny. Wówczas postać historyczna kępęje autora, tło historyczne przenosi go w inne warunki egzystencji, każe mu o sobie zapomnieć, każe mu być jedynie malarzem. Miedzy tłem historycznym, a postacią, w którą autor ubiera jakąś ideę, nie śmie być najmniejszy kontrast. Kolorytu i draperji może autor tylko w owej epoce dziejowej pożyczać, którą kreśli. Z tego względu nie można Mickiewiczowi najmniejszego zarzutu uczynić, u niego historyzm występuje w całej potęgze.
(C. d. n.)

Kronika krajowa.

† Mianowski nie żyje! Smutna ta wiadomość doszła z Włoch do Warszawy, boleśnie dotknąwszy serca wszystkich.

Kiedy w 1862 r. zapowiedziano otwarcie najwyższej instytucji naukowej w kraju, ogół z nateżoną uwagą śledził jej wzrost, wnosząc po wyborze ludzi powołanych do wykładu, o pożytku, jaki młodzież chciwa wiedzy osiągnie, oraz o zdolności młodej szkoły do szerzenia w polskim społeczeństwie naukowego jej posłannictwa.

Postawienie na czele uczzonego areopagu człowieka godnego tej misji, było niezbędnym warunkiem trwałego rozwoju zakładu. Wybór padł na Józefa Mianowskiego, dobrze znanego w świecie lekarskim z głębokiej wiedzy, którego niepokalana przeszłość, poświęcenia cierpiącej ludzkości niesiona, w szerszym kole czyniły popularnym.

Mianowski, poprzednio zamieszkały w Petersburgu, przybył na pierwsze wezwanie, by objąć zaszczytne stanowisko przewodnika uczącej się młodzieży. Szlachetny jego charakter i uczynność w niesieniu pomocy potrzebną, dobrze były znane Polakom

*) Adam Belcikowski — Konrad Wallenrod — str. 22.

uniwersytetu Petersburskiego, oddalonym od rodziny i tak często odwołującym się do do jego rady i wsparcia.

Uprowadzony tą tradycją przybył nowy rektor do Warszawy i od pierwszego przemówienia chwycił za serca młodzież, stając się odąd jej wyrocznią i zwierzbuchiem ducha. Pamiętamy go, jak chodząc na prelekcje, czynem zachęcał studentów do pracy, a podając rękę ubogim, ułatwiał im naukę, pamiętamy, jak odwiedzał chorych i wspomagał radą udających się do niego.

Mianowski rozdawał wsparcie w sposób dla ogółu niedostępny, nikt nie znał dróg, jakimi wyszukiwał nędzę i przychodził jej ze wsparciem, nie przyjmował nigdy podziękowań, przeciwnie zastrzegając tajemnicę tym, którym rękę podawał. Szczególny ten człowiek robił dobrze, jakby to było niezbędnym warunkiem jego własnego szczęścia, to też każdy odcodził od niego z tem przekonaniem, że dobroczynnej dłoni swego darczyńcy nie nadużył.

Pod świeżym wrażeniem pisząc, nie możemy dać dokładnego sprawozdania z całą znakomitą i uczciwą meża, a nieskazitelnego Polaka, który nie chciał w moskiewskich rękach służyć za narzędzie i gdy szkołę główną przerobiono na uniwersytet rosyjski w Warszawie. Mianowski, natychmiast podał się do dymisji, utrzymując zawsze pożyteczny stosunek z młodzieżą, z kolegami i dowodzący do ostatniego technium głębokiej miłości dla nieszczęśliwego swego narodu.

Konkurs na prace rzeźbiarskie dla wznoszącego się gmachu sejmowego, ma być wkrótce ogłoszony przez wydział krajowy. Życzymy artystom, notabene rodakom, szczęścia, ale byłoby oraz do życzenia, ażeby i ozdoby architektoniczne, mogły być wykonane w kraju i, żeby się nie stało, jak przy budowie politechniki, dla której ornamenta podobno sprowadzano z Wiednia.

Z miasta donoszą nam o smutnym fakcie demoralizacji nie już młodzieży, ale dzieci. Jakaś młoda izraelitka chciała się zabawić w nowoczesną heterę, lecz zamiast zwabiać na wieczorki filozofów i ludzi dojrzałych, otaczała się studentami, którzy u stóp jej składali, co który zdołał wynieść z domu tak, żeby matka nie dostrzegła ubytku w spiżarni lub sakiwce. Kilku uczniów wydano ze szkół i to najsmutniejsza. Lepiej, sądzimy, byłoby ukarać, choćby surowo niedorosłych Lowelasów, niż odbierać im możliwość dalszego kształcenia się.

Jeżeli nie pochodnia cywilizacji, to przynajmniej kaganiec oświaty zajmuje mocno nasze miasto. O wybór członka do Rady szkolnej krajowej z łona rady miejskiej, toczyła się walka w dziennikach, następnie pomiędzy wyborcami. Zauważamy tę walkę, jako objaw pocieszający. W sprawach ważnych lepsza zawsze gorliwość, niż obojętność, którą potępia pismo święte w ustępach o zimnych i gorących.

Towarzystwo bratniej pomocy słuchaczy politechniki, zebrało skromny zasilek na swoje cele z rezerwy, która przyniosła dochodu czystego 433 złr. 50 cent.

Kilka nagród z funduszu ks. Czartoryskich, przeznaczonego za pracę z dzieł kościoła w Polsce, otrzymali: p. Jan Leński 200 złr. za pracę: „Żywoty biskupów krakowskich w XIII wieku“. Nagrodę 100 złr. p. Mikrot za pracę objaśniającą kalendarz kapituły krakowskiej, nagrodę zaś 50 złr. p. W. Czajewski za pracę: „Dwukrotne poselstwo kardynała Franciszka Komendonego do Polski“.

† Dnia 7 stycznia umarła w Krasnem pod Rzeszowem Henryka z hr. Ankiewiczów z pierwszego małżeństwa Sołtykowa, z drugiego hr. Kuczkowska. Postać i imię zgłaszają związane jest ściśle z dziejami literatury ojczystej w chwili jej najświetniejszego rozkwitu. — Największy z poetów naszych, Adam Mickiewicz, przechował uwielbienie dla Henryki Ankiewiczówny aż do zgoru. Wyraz owej czci, a nawet miłości, acz cichej, ale głębokiej, dał poeta w kilku utworach. Ze wspomnień wiadomo, że Mickiewicz byłby poślubił tę, która pozostała dlań ideałem, gdyby nie snuły ojciec, gdyby nie duma rodowa, o której w panu Tadeuszu opowiada Jacek Soplica, ubiegający się o rękę córki magnata. Wiersz naśladowany z Goethego „Wzwanie z Neapolu“, a poczynający się od słów: Czy znasz ten kraj, gdzie cytryna dojrzewa? poświęcony był Henryce. W Listach Odyńca zresztą znajduje czytelnik wiele szczegółów, stanowiących dowód, że miłość owa młodzieńcza Adama, była źródłem niejednej chwili natchnienia. Później i drugi poeta, Zygmunt Krasiński, szukał towarzystwa ś. p. Kuczkowskiej i korespondencyj innych także znakomitości polskich i europejskich. Zamiłowanie w sztukach pięknych doprowadziło do ruiny majątek Kuczkowskich, zmarła, bowiem, nie szczędziła wydatków, gdy szło o zadostę uczynienie zmysłowi piękna. Smutna jej starość, ale pełne wspomnień życie, zawsze piękne, dostarczy obfitego materiału do wspomnień, a może i powieści.

† W Krzeszowicach zmarł w tych dniach Maurycy hr. Potocki, który tam przybył na pogrzeb ś. p. Arturowej hrabiny Potockiej. Zwołki odwieziono do Warszawy. Ś. p. hr. Potocki był porucznikiem w armii polskiej w 1831 r. i otrzymał krzyż Virtuti militari. Żył lat 68.

Plotki i ploteczki.

W rodzinach polskich panuje wielka radość, o jakiej nie śniło się nawet żadnemu śmiertelnikowi. A wiecie dla czego? Oto dla tego, że te biedne rodziny doczekały się przecie pisma dla siebie. Jest to okoliczność wielkiej wagi, bo w obec tylu pism, które poświę-

czone są wyłącznie rodzinom kalmuckim, chińskim i tureckim ujrzał pismo dla rodzin polskich, to nie dziwne, że można oszaleć z radości.

Program owego błogosławionego pisma wyraźnie powiada, że: „temat ten dotąd jeszcze nie tknięty... t. j. że żadna redakcja nie pisała dla polskich, tylko dla obcych rodzin.“

Pierwszy numer formalnie zaimponował. Najpierw wyszedł na białym papierze, artykuły wszystkie pisane są w języku polskim, a co najważniejsze, są podobno pisane przez samych Polaków. No, sami powiecie, że to jest nie do uwierzenia... a jednak prawdziwe!!

Utrzymują niektórzy ludzie, że literatura to niby nic! — Aha! piękne mi tam nic! Ciekawy jestem co by też powiedzieli ci, co tak dowodzą, gdyby przypadkiem usłyszeli taką rozmowę, jaką ja miałem szczęście usłyszeć, z której się dowiedziałem, że literatura to nawet wpływa zbawiennie na pragnienie i dobry apetyt. Rozmowę tę uprzejmie podaję w całości ręcząc słowem plotkarskiem, że nie jest zmyśloną:

— Gdzieś biegiesz?

— Na kieliszeczek do Baczewskiego!

— Fiu!... a coż tobie się stało — czyś słaby? — Wszakżeś dawniej nigdy nie miał ochoty.

— To prawda, to prawda... ale widzisz kupilem kalendarz p. t. „Haliczanie“ a przeczytawszy go od deski do deski, nabrałem takiego apetytu na starke, że się nie mogę powstrzymać. Ty nie czujesz potrzeby aby sobie kropać kieliszeczka starki?

— Nie.

— No, to radzę ci po przyjacielsku, abys przeczytał wspomniany kalendarz; znajdziesz tam prześliczne poezje genialnego poety pana Władysława Zagórskiego (Chochlik). — „Ostatni dziesiąteczek“ i „Z teki Chochlika“ jest arcydziełem nieporównanem. Jest tam opisana i „szpagatówka“ i „kielbasa“ i „karty“ i wszystko to, co się nadaje do wznioślejszej poezji, i do zaostrenia apetytu. Oprócz tego, jest śliczna nowela p. t. „Wspomnienia gilotynowanego“, w której ma się rozumieć pijak odgrywa główną rolę. Jest tam i „Skrzydło kupałarza“ i wiele, bardzo wiele alkoholiczno-gastronomicznych opracowań. Nie potrzebuję ci mówić, że to jest wszystko artystycznie wybrane, i ułożone, boć to jest plód redakcji „Szczutka“ który był tak drażliwy na rozmaite wiersze młodych poetów. Ten „Szczutek“, to oho!... oho!... Ale bywaj mi zdrow!

W tem miejscu przerwała się rozmowa.

Zaciekawiony pędzę do domu, łapię „Haliczanie“ czytam jedno, drugie i trzecie i tak się zaczytałem, że zapomniałem o całym świecie.

— Czegóż ten osioł chce! — rzekłem sam do siebie. Nad czym się tu unosisz?

Bezwiednie wsunąłem rękę do kieszeni i z przyjemnością poczułem w niej kilkanaście „dziesiąteczek“ — jakaś miła woń zaleciała w mój orli nos — a w mgłę czarownych marzeń, widziałem pana Baczewskiego nalewającego czystą jak lza wódeczkę w arystokratyczne kieliszeczki.

Nie umiem zdać sprawy, jakim sposobem się stało, że wyszedłem z domu, i że przy-

dłem napowrót urzęduję, jak Bela! Dość na tem, że na drugi dzień wyrzekłem te pamiętne słowa:

— Wielki człowiek! wielki poeta! Wielka Redakcja! Takich właśnie kalendarzy nam trzeba — takich wierszy, powieści i takich rycin, które się powtarzają rok rocznie!

Siekierka.

Korespondencje.

Stryj 18 stycznia.

Straszne nudy! Ziewam już od pół godziny i darmo szukam rozrywki. Jak tu się rozerwać, aby z nudów nie zginąć. Żadnego nie widzę sposobu. Chyba ciało zostawić w powiatowym mieście Stryju, a duchem unieść się gdzieś na dół — może do was do Lwowa, lub gdzieś na Mazury. Pytanie dla czego tęsknię do stolicy, lub Mazurów, co u nas znaczy do wschodniej części naszego kraju? Bo nie macie pojęcia, co to za życie w miasteczkach na Rusi. Żyje się tu tylko ciałem, duch o sobie nie daje znaku. To też prosperują tu tylko kawiarnie, piwiarnie i szynki. Zająrzeć do czytelnika, zaprenumerować jakie czasopismo — to byłoby zbytek. Co piszę, piszę z doświadczenia. Robiłem częste studia nad tutejszą wypolęcającą książką, robiłem studia nad inteligencją, starając się osoby należące do niej nakłonić do prenumeraty pism naszych.

— Teraz ciężkie czasy, musimy się ograniczyć, — mówił mi jeden. Wieczór widziałem tego pana przegrywającego nie jednego papierka w karty i popijającego wino — zapewne, aby zapomnieć o ciężkich czasach.

Drugi jęgonność do którego się zwróciłem dał mi jeszcze lepszą odpowiedź.

— Trzymam dziennik polityczny, dwa czasopisma ilustrowane niemieckie, pojmiesz pan, że więcej nie mogę.

— Pozwoli sobie pan zrobić uwagę, że zamiast niemieckich, możnaby i powinno się zaprenumerować polskie.

— Kiedyś-bo każdy chciałby za małe pieniądze, jak najwięcej dostać. Zważ pan tanią niemieckich czasopism i do tego ogromną ilość pysznych ilustracji, a przyznasz mi pan słuszność.

— A obowiązek wspierania ojczystej literatury?

— Powtórzę panu, co już powiedziałem.

— Ja panu słuszności nie przyznam.

Podobnego losu doznaje czytelnia. Dumas, Sue, Kock i cały szereg obcych romansistów w lichych przekładach mają popyt, wzorowe dzieła oryginalne leżą w pyłe zapomnienia. Z naszych autorów jeden tylko Korzeniowski ciągle jest w rękach czytającej publiczności. Tutejsza publiczność w Korzeniowskim prawdziwie zakochana. Dzieła jego z rąk do rąk się przenoszą, a w każdej książce jest jej historia wypisana. Oto pomiędzy kartami znajdują się roszki tytoniu i popiołu, krupki i mąka, plamy z perfum i nafty, skrawki pięknych materij i najrozmaitsze ślady wędrowki tych książek. To tylko wstrzymuje mnie, że nie rzucam na naszego miasta kłatwy, jak niedgdyś Schiller na wieś, w której nie dostał kwaśnego mleka.

Kiedy tak przykrym w mieście doznawałem wrażeń, wybrałem się za rogatkę lwowską, bo mi się zdawało, że mi tam lżej. Stałem oparty o barierę i nieruchomem okiem wpatrywałem się w tablicę z napisem zakazującym przemycania trunków. Napis ten świadczy o staranności zwierzchności gminnej o czystości języka. Chciałabym ten napis wam zacytować, ale boję się, abym pióra nie zламala. Na cóż się przydał głos towarzystwa pedagogicznego.

Tak nad napisem i jego polskości dumając usłyszałem rozmowę wiołki prowadzoną natu-

ralnie po rusku. Wróble siedziały na płocie i spoglądały ku otwartej stodołę. Widać umawiały się, bo jeden do drugiego mówił: Czujesz, czujesz? Nareszcie zawoławszy: chodź! frunęły do stodoły. To mię z zadumy obudziło. Powracałem do miasta myśląc o szczytności wniosków sekretarza Tow. pedagogicznego, o których donosiłem, i o ich skutkach. I chajderów pełno, i napisy do Zbawiciela, co tak Polaków kocha, że w kontusik się ubrał, gdy do Matki szedł z prośbą, o pomstę wolającą i towarzystwo pomocy naukowej nie chce widzieć światła dziennego. Zdaje się, że głos sekretarza Tow. pedagogicznego był wołem głosującym na puszczy. S.

NA FILOZOFJI

POWIEŚĆ

z pamiętnika czystej krwi Lwowlanina.

wydał

AURELI URBANŃSKI.

(Ciąg dalszy).

Serce biło mi gwałtownie; trzęsąca budka pobudzała je do tempa galopu... Siedziałem obok niej... W zwierzeniach obopólnych dłonie nasze szukały się wzajem.

Nie dojechaliśmy do Mościsk, a już przyjęła z rąk mych jabłuszko — nawzajem obdarzyła mnie wybornym mazurkiem.

Mamże przyznać się do niestałości mego serca?

W Sądowej-Wiszni wydobyla zręcznie z głębin mych piersi wyznanie gorącego uczucia... a w Przemyslu dałem jej słowo, iż dni kilka zatrzymam się w Rymanowie, miejscu zamieszkania ubóstwianej Hermenegildy.

— Sprowadziliśmy się tam od niedawna ze siostrą, wdową; ja i córka jej, prawie dziecko jeszcze, jesteśmy jedynym jej towarzystwem. Jakże się ucieszy, gdy przedstawię jej narzeczonego.

Dreszcz przebiegł mi po ciele, gdy zatętniał mi w uchu fatalny ten wyraz... atoli żarem tchnący grot, wypadły z ciemnej jej żrenicy, grot, który głęboko uwiązał w mem sercu, spłoszył na chwilę wszelkie inne myśli... Wprawdzie wyznaję, że gdyby nie dziwnego rodzaju gorączkowa indygnacja, nie byłbym się tak pokwapił z wyznaniem, tudzież, że wyznaniem tem nie czułem się jeszcze do niczego zobowiązanym, lecz stało się... Zatrzymam się więc w Rymanowie... Okolicy jednak unikać będę starannie...

* * *

Otóż i Rymanów. Stajemy na rynku. Pouczam woźnicę o decyzji zatrzymania się w tem mieście. Brodaty Charon nie ma nic przeciw temu zamiarowi, bylebym nie żądał zwrotu nadpłaconych należności. Chwytałem lekki mój tobołek w jedną, pudełko panny w drugą rękę — podaję jej ramię — i daję się wieść ku dworkowi wdowy, siostry znajomej mej nieznajomej.

— Paraski! Mój czepek! Mój staniczek, Paraski! przywitał nas w sionce podwójny wykrzyk — i szparą drzwi przywartych na lewo przemknęły dwa cienie niewieście.

— To siostra i siostrzenica, objaśniła mnie moja przewodniczka, wprowadzając do pokoiku na prawo.

— Bez ceremonji, bądź pan jak u siebie w domu, dodała, zrzucając na czyste łóżeczko kapelusz, mantylę i parasolkę; poczem uwolniwszy me ręce od pudełka i zawiątań, rzuciła z gorączkowym pospiechem pierwsze pod stolik, drugie na okno, kastor mój umieściła na szafeczce koło łóżka, a mnie samego na staroświeckiej wypiętej kanapie. Sama wymknęła się do sąsiedniego pokoiku, kędy szepty, posuwania krzeseł, dźwięk filiżanek, i szelest spodnic, kazał domyslać się obecności pani domu i jej córeczki.

Szepty wzmożły się. Podczas ciekawego rozglądania się po schludnej choć ubogo przybranej izdebce dosięgły ucha mego urywane zdania:

— Filozof powiadasz? szepnął kontralt, mamy.

— Tak jest, i to ze Lwowa — jedzie na guwenera; odszepnął znany mi głosik towarzyszek.

— Przystojny ciociu? zapytał skwapliwie stłumiony dyszkanek.

— I bardzo! Zobaczycie! zapewniała ciocia.

— Do hrabiego jedzie? Do hrabiego? Serjo? dopytywał się kontralt.

— Sam mi to powiedział.

— Czy brunet? Ma wąsy? Jakiego wzrostu? syczał dyszkanek.

Nad kanapą wisiło lustro. Spojrzałem, uśmiechnąłem się, przyglądałem czuprynę, i podkrepiłem zarysy wąsika.

Otworzy się drzwi. Weszła ciocia i pani domu.

— N. N. filozof ze Lwowa — prezentowała ciocia. W sąsiednim pokoiku dał się słyszeć okrzyk stłumiony.

— Bardzo mi miło, że mi bardzo przyjemnie — uśmiechała się gospodyni, poprawiając czepeczka z różową kokardą. Niech pan weźmie miejsce bez ceremonji zapraszają z galicyjską, tłocząc mnie na kanapę.

Po chwili siedziałem błogosławion między niewiastami. Z prawej przyniósł mnie wydatnością kibici mama, z lewej od serca, szczypała mnie tajemniczo ciocia.

— Moja córeczka kończy toaletę, przepraszała mama.

— Tylko nie rozmawiaj długo z podłotkiem, błagała z cicha ciocia.

— A ja?... Ja rozpromieniony opowiadałem o Lwowie, wakacjach, filozofji itp. zajmujących rzeczach — ścigając równocześnie wzrokiem filiżanki, ustawiane symetrycznie na stoliku przez wiejską Paraskę. Zapach kawy drażnił mi nerwy nader przyjemnie. Dzień cały prócz jabłka i mazurka nie miałem nic w ustach.

Nie wiem skąd i dlaczego, przyszło mi na myśl mimochodem spytać o sąsiedztwo, w celu zasięgnięcia języka w drażliwej dla mnie kwestji, aliści wpadła nagle do pokoju wystrojona, rozpromieniona, *Myszka — Polcia —* vulgo *Apolonia...*

Zerwawszy się z kanapy — stanąłem, jak ongi Lota polowica.

— Moja córka.

— Moja siostrzenica.

— Ach, cioteczko! Wszak my się znamy ze Lwowa! Szczebiotało dziewczę. Jak to piękne z pańskiej strony, że dotrzymałaś słowa! Jakże się ucieszyłam, usłyszawszy przez drzwi pańskie nazwisko.

— O — tak — zapewne.

— I pan obiecałeś odwiedzić ją — indagował dalej Torquemada w spodnicy, mnąc chusteczkę w rękę.

— To jest — na wsi — oczywiście nie spodziewałem się.

— A proszę pana, gdzie poznałeś Polcię? uważała mama wtrącić za stosowne. — Nasz gość mieszkał naprzeciw konwiktowi, mameczko — tłumaczyła naiwnie *Mysza*, piekąc potężnego raczka.

Nastąpiła chwila milczenia, cisza przed burzą. Groźne chmury zbierały się widocznie na widnokręgu oblicza ciotuni; oczy jej, bowiem, ciskały złowrogie błyskawice... Podłotek rozpromieniony, szczebiotał wesoło nie pozwalając nikomu przyjść do słowa.

— Prosimy na kawę — przerwała mama.

Posadzono mnie między ciocią a siostrzenicą. Mama siadła obok podłotka, w asekuracji. Spojrzenia panien krzyżowały się zaczepnie; mama milczała — prawdopodobnie z przyzwyczajenia... Wzruszonej *Mysze* nadmiar uczucia zamykał usta... Cioćia krzając gotowała się do stanowczego kroku. A że ja milczałem nie śmiejąc oderwać wzroku od filiżanki, nikogo zapewne nie żdziwi.

Nagle ciocia krzyknawszy, podniosła się i z uroczystym nastrojem wygłosiła dobitnie:

— Siostro, mam honor przedstawić ci mego narzeczonego.

Grom z jasnego nieba nie byłby przeźralszej wywołał katastrofy.

Polcia zbladła wypuściła z rąk filiżankę.

Skorupy brzękły na podłodze.

— Zdrąco! krzyknęła okropnym głosem i padła w objęcia mamy — o mamó! mamó! łkała trzaśnie.

— Uwodzieli! ryknęła mama, niby lwica rozjuszona.

— Don Żuanie! zapiszczała ciocia.

— Moje panie... jakałem się.

— Umieram! szlochała Polcia zawadzac w macierzyńskich objęciach.

— Milcz pan! krzychała mama.

— Precz! precz! sukursowała ciocia i nagle w dłoni jej warknęła w powietrzu złowroga szczotka.

Nie potrzeba było mnie wypraszać. Szukałem już od dobrej chwili drogi odwrotu. U drzwi trzęszyła mama biedną ofiarę mej wiarołomności, a oczy jej błyszczały złowieszczo; ciocia zagroziła mi drogę do szafki i mego kapelusza. Chwyliłem z krzesła zawiniątko... wzrokiem niejżej rozpacz pożęgałem mój nieszczęśliwy kastor... i z odkrytą głową, z zawiniątkiem w rękę, jednym susem znalazłem

się za oknem. Bez tchu i przytomności puściłem się gościncem.

— Parasko! Spuść Kruczkę z łańcucha! zapiszczała w oknie ciocia.

Umknąłem, a za mną odezwał się wściekle ujadanie kundysa...

* * *

Upaliłem jednym tchem opętana milę. Noc w czarne skrzydła objęła leśną okolicę. Nastąpiła ciemnica, choć oko wykol. Nie oglądając się za siebie maszerowałem raźnie. Łada szczeknięcie psa wiejskiego, łada szelest drzew przydrożnych napawał mnie śmiertelną trwogą. Zrazu obawiałem się mściwej pogoni Hermenegildy i wiernego Kruczka; później, gdy rozległa przestrzeń przedzieliła mnie od płci nadobnej jej warczącego obrońcy, przyniotły me piersi podejrzenia straszniejszej natury. Każda wierzba przy gościńcu przybierała postać zaczajonego zbójcy, a skrzeczenie zab w oddali przypominało mi chóry pogrzebowe. Ile potu mego użyżniło życiodajną glebę tego cyrkulu, nie pomnę; nie wątpię jednak, że nadmiar tego artykułu przyczynił się dodatnio do obecnego stanu flory sanockiej wzdłuż zagórnickiego gościńca. Nareszcie nogi odmówiły mi posłuszeństwa. Spocząłem przy drodze na kamieniach.

Lecz cóż? Zdała doszedł mego ucha głuchy tentent galopujących koni. Miałaby to być pogoń? Włosy najeżyły mi się na głowie, szczęki zadzwoniły na niespory; zerwawszy się bieglem dalej przed siebie Darenem wysilenia! Zaledwie zdążyłem do najbliższego mostku — usłyszałem już tentent tuż nad uchem. Skok w rów na lewo jedyną był mi ucieczką; lecz wówczas nie znano jeszcze autonomji i jej dróg znamiennych; przy skrócie los fatalny położył mi ogromne kamienisko pod stopy. Ległem całym ciężarem w poprzek gościńca. Przezemnie przeskoczyła para rozpędzonych rumaków. Skoczyła i stanęła.

— To ty, Franek? A toś tego umykał! Zagrzmiał głos z kobyłej wysokości. Odpowiedziałem jękiem. Jeździec zeskoczył, podniósł mnie z ziemi i klnąc postawił na nogi.

— To nie Franek! Coś ty za jeden?

Otwarłem oczy. Księżyc wyjrząwszy z za chmury dozwolił mi z trudnością rozpoznać najbliższe przedmioty. Chłop sążnisty, zarosnięty, w baranym kożuchu i wojskowej furażerce, trzymał mnie za piersi i mierzył badawczo, a niespokojnie.

Kilka słów, które wymknęły mi się z ust drżących, uspokoiło olbrzyma. „*Pek Tob!*“ zabierał się w dalszą drogę, gdy w oddaleniu, niby echo, zatętnił nowy galop czworonogów. Wielkolud zaklął i jednym susem siedział na koniu. Nagle odwrócił się ku mnie.

— Siadaj, paniczku! krzyknął gromko.

Zanim zdołałem zdać sobie sprawę z tego spotkania, uczulem żelazną dłoń u kolarza, i podniosłem się w górę.

Siedziałem na śliskim grzbiecie nieosiadłej kościstej szkapki. Machinalnie

objąłem jej szyję drżącymi ramionami, olbrzym świsnął w powietrzu powrozem i pomknęliśmy błyskawicą.

— Trzymaj! Chwytaj! rozległ się krzyk za nami. Zamknawszy oczy zdałem się na łaskę bieguna i miłosierdzie Opatrzności. Widocznie uciekałem, niewiedząc przed kim i z jakich powodów — a jak uciekałem! Towarzysz pobudzał powrozem to swego, to mego rumaka do piekielnej jazdy. Palce wpiłem w grzywę Rozynanta, a odwrotna strona medalu odbywała wbrew swej woli na grzbiecie tegoż podróży około świata. Ile ten organ, nie będący zresztą członkiem Towarzystwa geograficznego, odkrył tam wzgórz i przepaści i znowu cyplów i wybojów, nie wypowiedział usta, ale pamięć tych niefortunnych odkryć nie opuścił mnie do grobowej deski. O wielki Bürgerzel! O nieśmiertelna Lenoro!

Już dopadła nas pogoń, gdy mój olbrzym krzyknawszy: „Naprzód paniczku!“ pożegnał mnie potężnym cięciem powroza, którego skręty dosięgły na polę grzbieta mego, na polę Rozynanta. Skokiem rozpaczliwie odsadził się mój rumak o potężną odległość od naszych przesładowców — olbrzym zaś rzuciwszy koniem w bok, przeskoczył rów i zniknął w pobliskim lesie. Cwałowałem sam — całą pogoń porwawszy za sobą.

Czas niejaki słyszałem jeszcze świst przecinanego powietrza... potem w mózgu warknęło mi kołowrotem... palce puściły grzywę... zsunąłem się z konia... Gwałtowność rzutu potoczyła mnie w rów; miękkość murawy ocalała mi życie.

Oswobodzony, wystraszony biegun popędził dalej... Za nim moi przesładowcy... Zniknęli w cieniach nocy.

* * *

Gdy otwarłem powieki, świt zarumienił widnokrąg od wschodu. Zbolały na sercu, duszy i ciele podniosłem się nadludzkiem wysileniem i poddałem się baczemu przeglądowi.

Byłem cały, choć stłuczony na kwaśne jabłko. Niczego mi nie brakowało... lecz nie!... brakło mi kapelusza porzuconego w Rymanowie na pastwę zemsty popadli i popadjanek — i mantelaczka, zgubionego podczas szalonej jazdy. Niedosć nieszczęścia! W mantelaczku znajdował się list polecający, mający mi otworzyć zakłętą wrotą hrabskiej rezydencji.

Dowlókłem się zrozpaczony do najbliższej karczemki. Stary arendarz za resztki mamony uczęstował mnie czerstwą bulką, kwaśnym mlekiem i słodką nowiną. W sąsiedniej wiosce zaanektowano ostatniej nocy wójtowi dwa rosłe konie. Uciekających złoczyńców dopędzała już goniąca konno gromadka, gdy jeden z nich zniknął z gościńca niewiadomym sposobem wraz z gniadym, siwego zaś schwytano samopas tuż pod Zagórnikami. Złodzieje przepadli, jak kamień w wodę. Obecny w karczmie karmownik dworski, przysięgał, że to mogło być sprawką tylko „ditka“, który, gdy kur zapiał, „rozlał się mazia“ — nie-

TEATR.

opodal, bowiem, mostku „wedle dworskiego rzepaczyska“, znalazł dążąc ku karczmie naoczne ślady tej szlachetnej ingrediencji.

Pojmiecie, jak szybko opuściłem karczmę po zasięgnięciu języka, i jak raźnie kroczyłem ku Zagórnikowi. „Chwytaj — trzymaj“ — szumiało mi w uszach...

Jednego dnia filozofem i naręczonym, zbiegłem i końskim złodziejem! Tego nadto! Nie prawda?...
* * *

Miało się dobrze z południa, gdy przyszedłszy do samoistnego władania memi zmysłom znalazłem się *per pedes apostolorum* w czystym polu, na gościńcu.

Deszcz, splukujący nagie me skronie, otrząsnął mnie zupełnie. W braku innego pokrycia najszlachetniejszej części mego człowieczeństwa owinałem głowę chustką i skonstatowałem z radością na drogowskazu, iż w rzetelnym dążeniu kierunku, pusiłem się pospiesznym krokiem przed się i niebawem stanąłem w rynku królewskiego wolnego miasta Zagórnika.

Widok kałuży, na które podobnego rodzaju wolne miasta galicyjskie pewny i niezwalczony posiadają przywilej, niezbyt miłe lechtały mi żrenice, przyczem i zmysł powonienia na kapryśne jakieś zdobywał się uwagi; to prawda... Atoli choćbyś mnie był naówczas rzucił w sam środek Saskiej Szwajcarii, lub u stóp postawił czarodziejskiego Giewontu, fizyczna sprośna część mego człowieczeństwa, za kawał pieczeni z kwaśnym ogórkiem, oddałaby była wszelkie światła tego cuda... A tu w kieszeni ni dytka, w perspektywie... żadnej nadziei...

(C. d. n.)

Krakowiak

ofiarowany panu F. K. w dzień Imienin.

Wszakże pieśń krakowska w całej Polsce słynie, Boć to z pod Wawelu z szumem Wisły płynie — I wita pałace i słomiane strzechy, I wszystkich pobudza do polskiej niechęci!

A taka jest hoża i potulna taka, Że chyba i w niebie nucą „krakowiaka“ Bo dźwiękiem ochoczym wnet do życia budzi... Na niebie aniołów — a na ziemi ludzi!

Z piosenką krakowską, otwieram ramiona I tulę się Panie do Twojego łona — Do łona się tulię, i żyję w pokorze, By nad Tobą wiecznie lśniły szczęścia zorze.

Porzućmy frasunek — wszak jest Bóg nad nami! On nas poprowadzi prostymi drogami. A nasza Matula — jak gwiazda świetlana Znowż zabłyśnie światu — danaż moja dana!

Bolesławicz.

Sztuki by istotnie dokazał ten, który sobie postanowił napisać rozbiór wodewilu „Niniche“... Prawdę powiedziawszy, rozbiór tego nie potrzeba, bo wszystko, co w niej występuje rozbiiera się samo bez ceremonii... Sztuka ta nabyła europejskiej sławy przez swoją... niesławę... Licha trochę, tłuszczoć mego ogromna, dosadnej charakterystyki doza niepomiarowa, francuskiego dowcipu szczypta i efektów scenicznych nad efektami, moc nieprzeliczona!...

Oglupiałego z przeżycia dyplomatę Moskala grał wybornie p. Dobrzański, a pani Zimajer była taką ponętą, powabną, roznamienającą Niniche, że co tu się dziwić staremu Moskalowi, iż poddał się jej jarzmu — nie jeden młody i piękny chłopiec rzuciłby jej na ofiarę majątek i zdrowie... Wdzięczność się też należy pani Zimajer, że w sytuacjach, w którychby wiele artystek nie robiły ceremonii, by otrzymać poklask widzów o niskich instynktach — polska aktorka pokryła to gazą artystycznego umiarkowania i pomimo pokus przez samych autorów nastawionych, po za granicę estetycznych względów, ani razu nie wyszła. Pan Lubicz pełniący funkcję kąpiącego damy, pływał na scenie, jak ryba w wodzie, a ile tam potrzeba było okazać przytomności, i jak należało opanować swoją sytuację sceniczną, skoro artysta ten w jednej połowie 3go aktu miał z 15 wyjąć i przyjąć... Dużo też siły i ognia w roli Brazylijczyka okazał p. Walicki, a p. Sachorowski w niewielkiej roli sekretarza Kreczetnikowa, umiejętnie utrzymał się w charakterze. Bardzo słabo nakreślona przez autorów postać angiłka, dobrą swoją grą podniósł p. Eiszer.

W dniu 15 stycznia przedstawiono po raz pierwszy 3-aktową komedję Teodora Barriera p. t. „Najnowszy skandal“ tłumaczoną z francuskiego. Sztuka ta nosząca na polu charakter czysto dramatyczny, obraca się około jednego faktu, który rodzi podejrzenie o dobrej sławie uczciwej, kochającej, i pięknej żony, i która właśnie jest niewinnie krzywdzona, gdy wyjaśnienie przychodzi w samą porę... Jest to utwór, ani dobry, ani zły, ani nudny, ani zajmujący, a fabuła zaczerpnięta z romansu młodej kobiety, która jest żoną starego męża, byłaby może dość interesująca, gdyby w setkach komedji francuskiej przedmiot ten nie był wyzyskiwany. Barrière napisał tylko jedną większą znakomitą komedję: „*Les faux bons hommes*“ (Fałszywi poczciwcy) — wszystkie inne stawiają go na miejscu zaledwie średniego komedjopisarza.

Nie wiele mamy do zanotowania nważ o grze artystek i artystów występujących w powyższej sztuce, bo też i bardzo mało było do zrobienia...

Oprócz pani Ładnowskiej, która miała wybitniejszą rolę i oddała ją ku powszechnemu zadowoleniu, panie: Aszpergerowa, Parznicka i Woleńska, odpowiednio do skali swoich talentów, nie miały czem się popisać, chyba... wspólną toaletą, co też, istotnie było.

To samo można powiedzieć i o męskich rolach, pomiędzy którymi główna rola przypadła p. Woleńskiemu, a że dostała się w dobre ręce dowodem grzmiący oklask w 3cim

akcie, jaki sobie zjednał ten artysta, oklaski jedyny podczas całego przedstawienia, któremu się publiczność przysłuchiwała obojętnie. Wszystkie inne role męskie były rozdrobnione, tak, że pióro recenzenta oślizgnąć się musi po wypolerowanej powierzchni złożonej z figur białych, bez żadnych wydatnych rysów charakteru, a choćby nawet namiętności.

Opera. Na benefis wybrał sobie p. Julian Zakrzewski 3-aktową operę Adama p. t. „Pocztyljon z Lonjumeau“, którą po raz pierwszy przedstawiono dnia 14 b. m. Opera ta, do której libretto osnute zostało do pewnego stopnia na prawdziwym fakcie z życia niemieckiego tenora Wachtla, co z pocztyljona został sławnym śpiewakiem, jest dziełem ze sfery komicznych kompozycji, które jednak w granice farsy muzycznej, ani jednym tonem nie wkracza. Opera zresztą już nie nowa, dość dawno *ad usum* napisana z wybitną cechą niemieckiego sentymentalizmu, który przebudząc w ostatnim akcie do tragi-komicznych sytuacji nie koniecznie jest dowodem werwy i dowcipu niemieckiego kompozytora.

Jak wysoko cenimy talent p. Zakrzewskiego, moglibyśmy się tylko powołać na poprzednie nasze recenzje, tu jednak pozwolimy sobie zwrócić uwagę, że wybór „Pocztyljona z Lonjumeau“ na swój benefis nie bardzo był szczęśliwym. Artja tenorowa w tej operze nie przypada do natury głosu p. Zakrzewskiego, a jakkolwiek dzielny nasz artysta pokonywał trudności, czuć jednak było, że nie jest w swoim żywiole. P. Skalska śpiewała partję żony pocztyljona, a potem przedzierzgnięta w wielkoświatową damę była narzeczoną własnego męża, a w końcu znowu żoną swego męża. Trudną tę partję odśpiewała i odegrała p. Skalska z całym umiejętnym użyciem wokalnego materiału, którym co raz lepiej, co raz szerzej, i coraz pewniej umie rozporządzać. Pani Skalska, jest istotnie fenomenalnym zjawiskiem w sferach muzycznych, tak bowiem szybko wzrastającego talentu i pokonywania potężnych trudności w krótkim przeciągu czasu jak to się udaje p. Skalskiej byłoby trudne do uwierzenia, gdyby się na własne oczy nie widziało. Co do nas, z prawdziwą przyjemnością śledzimy postępy tej artystki i z tem większą pewnością twierdzimy, że p. Skalska w rękach swoich trzyma bardzo piękną przyszłość artystyczną, zwłaszcza, że gorące oznaki uznania ze strony publiczności przyjmują z budującą skromnością i że Dyrekcja teatru oceniając rozwijający się talent przychodzi w pomoc artystce płacąc dla niej nauczyciela fortepianu i uprosiwszy także p. Bossi za wynagrodzeniem osobnego benefisu, aby dawała lekcje śpiewu p. Skalskiej. Za to wszystko należy się szczerze podziękowanie i uznanie ze strony publiczności, p. St. Dobrzańskiemu.

Wielki bal maskowy, jaki się odbył w sali teatralnej i w salach ređutowych dnia 11 b. m. zgromadził dość liczny zastęp masek ale publiczności było mniej, jak na maskaradzie technicznej. Czy dostała jaka maska pierścieni za najpiękniejszy kostjum nie wiemy, ale gdyby od nas zależało, tobyśmy nawet tombakowego pierścienia żadnej nie dali. Dopiero przy samym końcu maskarada zaczęła się łożystwa dzięki kilku maskom ze sfery chórow teatralnych. Na tej maskaradzie zwracał powszechną na siebie

uwagę niedźwiedź, który często ścisnął się z bratem swoim kacącem moskiewskim — niedźwiedź ten nie był widocznie jeszcze, jak się należy oznajmiony z ludzkimi obyczajami, bo mało brakowało, że go policja za drzwi nie wyprowadziła. Podezas maskarady odegrano dwie sztuczki: „Tafiła kosa na kamień“ i „Morderstwo na Zarwanicy“, w których panna Sulkowska i p. Skalski popisali się przed hałasującą publicznością. Maskarada skończyła się około godziny 4tej.

Pan A. Rubinstein przybył z Moskwy do Lwowa i dał już jeden koncert na fortepianie, a w poniedziałek daje drugi i ostatni. P. A. Rubinstein, jestto żyd podolski, który się dobrowolnie zmoskwiał i który przed kilku laty na uczcie danej mu przez Moskali w Warszawie, w moskiewskim klubie, wnosił toast „postępów russkich idei w przywiałuskim kraju. Oto nasza recenzja.

Potoczne wiadomości teatralne.

Pan K. Zalewski nadesłał do Lwowa nową swoją komedję p. t. „Dama treflowa“, która niedługo przedstawioną będzie na lwowskiej scenie.

— Chodzą pogłoski po Warszawie, że władza moskiewska w porozumieniu z rządową dyrekcją warszawskich teatrów, ma ograniczyć ilość tak nazwanych teatrów ogródkowych. Natomiast utrzymują, że otrzymanie pozwolenia na stały prywatny teatr w Warszawie, jest bliskie.

— Dowiadujemy się z wiarygodnego źródła, że będziemy mieli teatr letni we Lwowie i że dyrekcja lwowska już poczyniła stosowne ku temu kroki.

— Piszą z Warszawy: Prawdziwe rozkosze zapowiada nam opera włoska, która w marcu ma przybyć do naszego miasta na 20 przedstawień.

W liście śpiewaków figurują pierwszorzędné nazwiska a nadesłany dyrekcyi teatrów repertuar, obiecuje wiele nowości.

Aby przygotować chóry i otoczenie, rozdano już do nauki, lub przypomnienia niektóre opery, jak np. „Afrykanke“, Mejerbeera; — „Purytanów“, Belliniego; — „Sen nocny letniej“, Thomasa, i „Luizę Miller“, Verdiego.

— Szczególny dowód zachwytu. W teatrze Odeskim pewna dama uniesiona grą artystki w dramacie „Dwie sieroty“ — rzuciła w nią z łoża... lornetkę.

Prawdopodobnie dama w zachwyte wzięła lornetkę za bukiet, omyłka ta jednak niekoniecznie miłą była dla artystki. Na szczęście tym razem obeszło się bez szwanku.

WALKA MIŁOŚCI

POWIEŚĆ

PAWEŁA PERRET'A

Przekład z francuskiego.

(Ciąg dalszy).

Ze zdziwieniem ale zarazem i z pewnem uczuciem zazdrości, przypatrywała się nowemu obrazkowi; Ludwik raz tylko widział barona przed bitwą z Prusakami, i przypomniał go sobie — a ja? i dawniej

znajomą i tyle nad nim czuwającą, wracając do życia traktował jak obcą, obojętną dla siebie osobę, i znowu mimowolnie ręka pani d'Escarlat spoczęła na sercu.

Przerwał baron smutną jej zadumę:

— Niespodziewała się pani mnie tu widzieć, rzekł — wykręciłem się tym sposobem od towarzysztwa z właścicielem domu, którego mnie zajęciu powierzono.

— Sądzę, że nagłące okoliczności wyłumaczyły mój pośpiech.

— Najzupełniej, pani hrabino, najzupełniej. Okoliczności ważne, bardzo ważne, zwłoki nie cierpiące; nie raczyłaś pani łaskawie przyjąć grzeczności poczeiwego gospodarza; może pani pozwoliś sobie złożyć moje powinszowanie, iż udało ci się wyrzucić z hotelu nieprzyjemnych i niebezpiecznych sąsiadów i to jednym jedynem słowem...

— Ale słowem magicznem, tak jest, magicznem, baronie.

— Ja znam to słowo, jego siłę i znaczenie, hrabino.

— Bardzo być może... — i nachyliwszy się do barona dodała ciszej — lecz go pan tu nie powtórzysz, przejdziemy do mego pokoju, tam bardziej, że teraz ja mam o czem z panem pomówić.

— Najchętniej... wszak czekam na zaszczyt wysłuchania mnie; będę miał następnie przyjemność spełnić pani życzenie.

I gdy chciał odejść, uczuł wysilenie ręki chorego, jak gdyby starała się go zatrzymać.

— Bądź spokojny — rzekł — domyslał się, co cię młodzieńcze niepokoi — i nachyliwszy się nad rannym, dodał ciszej: właśnie o Edycie chcę mówić.

Hrabiny, która się we drzwiach zatrzymała, dobiegły te słowa.

Zamiast wysłuchać komendanta, pani d'Escarlat bawiąc się krzyżem o siedmiu perłach i wpatrując się w niebo, może i dlatego, aby uniknąć spojrzeń barona, umiesciwszy się wygodnie w fotelu przed kominkiem, pierwsza się odezwała:

— Więc pan znałeś, panie baronie, osobę tego imienia?

— D'Olivaie?... naturalnie, gdyż jest to imię najlepszego mego przyjaciela i towarzysza broni.

— Z tem wszystkim, nie godziło się wyzywać z przeszłości... jedynego błędu, jaki popełniłam — mówiła hrabina głosem wrzuszonym i nie podnosząc oczu.

— Co pani mówisz?... przepraszam... ja tego nie nie rozumiem.

— Byłam wdową, panie baronie, byłam więc wolną rozporządzać tak memi uczuciami, jak i moją ręką i gdyby Maurycy d'Olivaie nie był mnie zdradził dla baronowej Imbert, niegdyś pani Nercia, która mi go odebrała i na fatalną skierowała drogę...

— Jakto? — przerwał baron d'Azvert bolesnie — Maurycy? syn przyjaciela mego d'Olivaie?

— Pan tego nie wiedział, teraz zaś zrozumiesz, dlaczego wymówione nazwisko zagniło panią Imbert do pośpiesznego od-

jazdu. Na jej sumieniu ciężka leży zbrodnia, gdyż jest to rzeczywiście zbrodnia i inaczej tego postępek nazwać nie podobna, ucieczka jej ztąd, dowodzi, że lęka się zemsty Maurycego, i jeżeli była dotąd spokojna, to dlatego tylko, iż sądziła, że przebywa i teraz jeszcze w Ameryce.

— Nic, kompletnie, nic a nic z tego wszystkiego nie rozumiem — rzekł baron, kładąc rękę na czole, jakby dla uporządkowania myśli. — Jakto? więc pani baronowa?... z Maurycem?... a ja sądziłem, że to nasz bohater, młody hrabia Ludwik, ten co znalazł swoją siostrę, piękną i szlachetną Edytę, a którą tak kochał.

— Niestety! — odpowiedziała wdowa z westchnieniem i jedno i drugie jest prawdą... Przypomina sobie zapewne pan baron moje spotkanie na polu bitwy, że wtemczas kiedy doktor prawie nieżywego opatrywał, oświadczyłam, że znam hrabiego Ludwika.

— Nie, pani hrabino — ja tego nie pamiętam... być bardzo może, że czem innem wtedy zajęty, nie zwróciłem uwagi.

— Tylko pod tem imieniem go znałam, bo w czasie bytności swojej w Miżej tylko pod tem imieniem występował.

— A dlaczegoż ukrywał swoje nazwisko? Czy chciał zdradzić zaufanie i pozyskaną dla siebie przychylność panny d'Oliwaie? to byłoby niegodnie...

— Bardzo mi przykro, że zmuszoną się widzę uchylić cokolwiek zasłony i w rzeczywistości wskazać panu ujemne strony tego nieszczęśliwego, a tak męznego młodego człowieka, i tym sposobem pozabawić pana tych złudnych marzeń, jakie mu chciałeś nadać miarą jego poświęcenia i odwagi; tak, panie hrabio, ja mani prawo wnosić, że hrabia Ludwik na stawione mu zarzuty złych zamiarów obroniłby się nie mógł.

— Och! ja całem ciepłem mej duszy przygłębiam do niego, jako do człowieka obdarzonego najszlachetniejszymi uczuciami, w czem jeszcze więcej się utwierdziłem, gdy z ust jego ułyszał wyszeptane imię Edithy.

IX.

Baron d'Azvert, z założonemi rękoma, szerokimi krokami chodził po pokoju, niezwykle zajęty myślami. Zatrzymał się wreszcie przed hrabiną.

— Pani hrabina zna przecież dokładnie tak ciąg dalszy, jak i rozwiązane całej tej historii, gdyż pani miałaś wiadomość z Miżej już po wypadkach wojennych.

Z pierwszego przemówienia barona domysliła się łatwo pani d'Escarlat, że co do uczuć rannego wytworzał sobie płatinę niejasnego romantyzmu, którego węzłem było imię Edithy, nie więc dziwnego, że snując tę nić dowolnie, błąkał się między rzeczywistością a urojeniem, a hrabini właśnie o to chodziło, aby barona jeszcze na odleglejsze manowce zaprowadzić z ostatniego zaś odezwania się, poznała, że pozostawiony ostatni list na stole ko-

mendant przejrzał, i jeżeli go nie odczytał z kobiecą ciekawością, to, przynajmniej, chcący niechcący rzucił okiem i trafił zapewne na te mianowicie wiersze, gdzie było wspomniane imię Edyty i Ludwika.

Trafne to spostrzeżenie ze zrzęcnością wstawiła w gotową formułkę i użyła w zastosowaniu.

— Rzeczywiście, ostatnie wiadomości tu już w Dijon otrzymałam, a coby z nich baronowi potrzebnem było, proszę mię otwarcie zapytać, a odpowiem szczerze.

Komendant zatrzymał dłuższe spojrzenie na twarzy hrabiny, może nawet bezwiednie, nie myśląc zapewne nawet podejrzewać deklaratywnej szczerości, jednakże wzrok ten szlachetny prostotą i jasnością jaśniejący, zmieszał cokolwiek hrabinę, lecz w jednej chwili umiała nad sobą zapanaować i nie zdradziła się.

— Otwarcie i szczerze? — zapytał baron — jakby o czem innym myślał.

— Czy mam wyznanie moje powtórzyć, lub przysięga stwierdzić, panie baronie? Zresztą zapytanie pańskie mnie nie dziwi, bo rozmaicie można oceniać i tłumaczyć przywiązanie moje do hrabiego Ludwika. (C. d. n.).

Kronika zagraniczna.

Ołbrzymią stratę narodową ponieśli Anglicy, a rzecby można, iż i świat cały cywilizowany, smiejący czuć stratę zbiorów artystycznych i pamiątkowych po wielkich ludziach. Dnia 12 b. m. zgorzało w Birmingham muzeum szekspirowskie. Ze zbiorów dzieł wielkiego poety i z przedmiotów stanowiących pamiątki po wielkim geniuszu, nie zdołano nie ocalić. Szkoda ta, powtarzamy, ołbrzymia dla całego świata cywilizowanego.

Śniegi w tym roku z niezwykłą spadły obfitością w Szwajcarii i z taką gwałtownością, jakiej tam od dawna nie pamiętają. Gruba w tej chwili płachta śniegu rozciąga się od Alp, aż do szczytów Jura, tak iż komunikacje kolejowe są w niektórych miejscach wstrzymane, a w Genewie omnibusy kursują na saniach. Szkoły chwilowo zamknięto, albowiem dzieci dla zasp śnieżnych nie mogły do nich uczęszczać.

Tradycyjnym jest wpływ kobiet na wybory. We Francji pewien posiadacz przeszlicznej córki, dowcipnie zużył jej wdzięki na przeprowadzenie swoich zamiarów, a mianowicie umieścił ją z dwiema 17-letniemi towarzyszkami w korytarzu prowadzącym do lokalu, w którym głosowano; każda z pań trzymała w ręku paczkę z kartkami obejmującymi nazwiska kandydatów i ofiarowywały przechodzącym po jednej. Nikt nie śmiał odmówić podkreślenia nazwiska żadanego. Wybory poszły po myśli twórcy tego planu, zostały jednak unieważnione przez izbę, której o tem nadzyciu doniesiono.

Niektóre amerykańskie towarzystwa żeglugi parowej zamysłąją wspólnemi siłami zaprowadzić stałą komunikację bezpośrednią pomiędzy portami Północnej Ameryki a Odessą i Sewastopolem.

Dzienniki amerykańskie z ogromnem zajęciem opisują drobiazgowo szczegóły olbrzymiego przedsiębiorstwa.

Dla dogodności podróżujących, których liczba w ostatnich czasach dochodzi do dwustu tysięcy rocznie, towarzystwa amerykańskie zamysłąją zawrzeć konwencję z jedną z wielkich kompanij europejskich, której zadaniem będzie dostawianie pasażerów z różnych miejscowości do wspomnianych portów Czarnego morza.

W Londynie odbył się niedawno koncert wokalny, w którym udział przyjęło 300 dzieci. Widowisko rzeczone, urządzonem było przez jeden z tamecznych przytułków.

Wiadomości z gospodarstwa.

Jakim sposobem powiększyć i polepszyć udój mleka? W Berlinie wyszło dziełko p. t. „Praktisches Handbuch der gesamten Milchwirtschaft“ (Przewodnik praktyczny w gospodarstwie mlecznem). Jako środki powiększenia udaju i ulepszenia mleka podaje ono następujące przepisy:

Chcąc powiększyć udój krów mlecznych potrzeba:

1) Na trzy miesiące przed ocielaniem krowom do zwykłej karmy mieszać się dwa razy dziennie po garści spraszonego llnanego siemienia.

2) Prócz tego trzy razy dziennie, również w karmie, dawać po 2 — 3 stołowe łyżki mieszaniny, przyrządzonej z nasion anyżu włoskiego, kopru, proszku piolunowego z tatarskim korzeniem wszystkiego po 7 łutów i jednego funta soli; kiedy mleko ulega zwarzeniu się, do mieszaniny powyższej dodawać należy 2 łyty potażu.

W razie zmniejszenia udajów, jeżeli takowe jest skutkiem stanu chorobnego, lub złej karmy zalecają się następujące środki:

1) Cztery razy dziennie po łyżce stołowej daje się krowie mieszaninę, z dwóch drachm siarki antymonu (antim. sulfure.) proszku zwyczajnego z włoskiego kopru i jałowcowych jagód, każdego po 6 łutów.

2) Mieszaają również z karmą proszek kminku, anyżu, biedrzeńca zwyczajnego (pimpinella saxifraga), a oprócz tego proszek z korzenia goryczki (gentiana), rozpuszczony w ciepłym piwie. Niemniej dobrze jest dawać cokolwiek siarki z solą.

Dla polepszenia mleka dają krowom co drugi dzień w napoju mieszaninę, składającą się z tymianku, szawii, nasienia kminku, włoskiego kopru i jałowcowych jagód, wysuszonych i utartych na proszek; dla czterech lub pięciu krów dosyć jednej garści takiej mieszaniny.

Kiedy krowa, karmiąca cielę, utraci mleko, dają jej rano na czczo, aż do skutku, ciepły odwar z nasion włoskiego kopru w mleku. Ilicząc ¼ funta kopru na 1 kwartę mleka. Środek ten jest również pomocny dla kóz i owiec, lecz daje się im tylko połowa powyższej ilości.

Mleko krów żywionych rzepą nabiera nieprzyjemnego smaku, który zniszczyć można następującemi środkami:

1) Rozpuszcza się trochę saletry w wodzie i do każdego 30 kwart świeżo wydajonego mleka, dodaje się małą filiżankę tego płynu.

2) Roztworząją również 1 lut chlorku wapna (Chlorkalk) w 3 kwartach wody i do każdej kwarty wydajonego mleka, dodają ¼ łyżki stołowej roztworu.

3) Zlewa się mleko w naczynie i takowe zanurza się w kocioł z wodą, postawiwszy to na ogniu

przez czas gotowania, miesza się dotąd, dopóki nieprzyjemny swąd nie zniknie.

W naczynie do zbierania śmietany, przeznaczonej na masło, nalewa się na każde cztery kwarty kwaterek octu winnego.

5) W rzepie przeznaczonej na karm, zrzuca się z obu końców grube plasterki, oddając do użytku tylko środkową część.

Nowiny literackie i artystyczne.

„Gazeta Lubelska“ z dniem 2 stycznia rozpoczęła wychodzić codziennie, złączwszy się w jedną całość z „Kurierem lubelskim“.

Wspaniałe arcydzieło Siemiradzkiego „Świeczniki chrześcijaństwa“ zachwycają obecnie mieszkańców Poznania.

Niezwykłe jest zachowanie się miejscowej prasy niemieckiej, która z całym uznaniem pisze pochwalne krytyki obrazu znakomitego naszego artysty.

Wobec malej liczby historycznych prac pojawiających się w dziennikach, z przyjemnością notujemy artykuł tej treści pomieszczony w „Korespondencie Płockim“, p. t. „Kolebka, dom i grób Jana Kochanowskiego“, skreślony z przygotowania źródłowym przez osobę obeznaną widoaznie z przedmiotem i miejscowością.

Zajmującym się przekładami arcydzieł literatury europejskiej, polecić możemy świeżo w tłumaczeniu francuskim wyszłą pracę uczonego ojca Secckiego, p. t. „Les étoiles, essai d'astronomie siderable“. Dzieło to ze wszelkich miar zasługuje na przyswojenie go językowi polskiemu, — słuszną bowiem rzecz, aby naród, który Kopernika wydał, w wiadomościach astronomicznych nie ustępował innym narodom świata.

Ojciec Secchi zajmował się, jak wiadomo, badaniem plam i plomieni słonecznych i wykazał ściśle związek między temi dwoma zjawiskami. — W wydaniem już po jego śmierci dziele, znajduje się opis wszechświata, którego zarys nakreślił Humboldt w pierwszym tomie Kosmosu. Świata, których jest tysiące, zdaniem jego są zaludnione.

„Żyćie zapełnia światy — wola on — a życie wszędzie towarzyszy inteligencji. Napotykalmy innóstwo istot niższych od nas, podobnie winnych warunkach, muszą się znajdować istoty daleko od nas doskonalsze.“

Dzieło to doznało olbrzymiego rozgłosu za granicą, gdzie nie przestaje się pojawiać w ciągłych tłumaczeniach i wydaniach, — czyżby tylko u nas miało być ono nieznanem?

Odpowiedzi od Redakcji.

P. w K. w Krakowie. Odpowiedź na pismo pańskie damy listownie.

P. M. w Stanisławowie. Po raz drugi wysłaliśmy okazowe numery, czy doszły?

P. D. w Pionierze. Posiadamy jeszcze jedną pańską korespondencję, którą wkrótce zamieścimy. Co do polityki, myślimy o tej reformie.

P. Anstazji we Lwowie. Nie maski powinny być intrygowane, lecz same intrygować powinny, ale na to potrzeba mieć dowcip, co jest trudniejsze, niż ładna buzia, chociaż ta ostatnia zwycięża często najdowcipniejszych ludzi.

P. Kotez z Lyczakowa. Wiersze pani dobre są ale na obwijanie karmelków, a teraz już cukiernicy takich rzeczy nie używają.

P. G. C. w R. Proza pańska dała sobie buzi z jego wierszami i tak ożenione legły w naszym koszu.

Sprostowanie.

W nrze 50, na str. 8, w szpalcie pierwszej wiersz 14 z dolu, zamiast burzące ma być budzące, zamiast wolnym, zdolnym, w szpalcie trzeciej wiersz 28 z góry, zamiast ludy, ma być luy.

Przewodnik lwowski.

Banki i Towarzystwa finansowe.

Galicyski Zakład zastawniczy i kredytowy. w gmachu teatralnym. Wydaje pożyczki na wszystkie przedmioty ruchome wartościowe, przyjmując wkłady na książeczki oszczędności o procentowaniu takowe 7% z miesięcznym i 8% z trzechmiesięcznym wypowiedzeniem.

C. k. uprz. galicyjski Zakład kredytowy włościański. ul. Jagiełłowska 1. 14 w własnym gmachu. Wydaje 6% asygnaty kasowe za 30-dniowym wypowiedzeniem, tudzież sprzedaje 6% listy zastawne, które mają nadto udział w dywidendzie i mogą służyć na kaucję. Biora centralne otwarte od godz. 9 z rana do 3 po południu.

Bank budowlany. plac Marjański, w gmachu Banku hipotecznego. Ma do sprzedania domy na różne ceny i na różnych miejscach, jak niemniej cegły nadoborowozgo gatunku i kamień budowlany po cenach najumiarkowańszych.

Galicyskie Towar. kredytowe ziemskie. ul. Karola-Ludwika 1. 1. Godziny otwarte w kasie od godz. 9—1, Dyrekcji od 8—12.

Galicyski Bank kredytowy. ul. Jagiełłowska 1. 3, w domu własnym. Wydaje asygnaty kasowe 6% z 90-dniowym, 5 1/2% z 30-dniowym, 5% z 14-dniowym wypowiedzeniem. Przyjmuje wkłady książeczkowe na 6%.

C. k. uprz. Galic. akcyjny Bank hipoteczny. plac Marjański 1. 15, w własnym gmachu. Wydaje asygnacje kasowe 5% z 90-dniowym, 5% z 60-dniowym, 4 1/2% z 30-dniowym wypowiedzeniem, tudzież kupuje i sprzedaje wszelkie papiery wartościowe i monety; 6% listy hipoteczne służące do lokowania kapitałów fundusowych, pupilarnych i wszelkiego rodzaju akcji, można najkorzystniej nabyć, lub sprzedać w tymże Banku.

Tow. galic. kas. żelazkowej. ul. Halicka 1. 21. Przyjmuje wkłady na książeczki oszczędności od 1 zlr. do każdej wysokości, oprocentowanie je po 6%, z 3-dniowym po 7%, z 14-dniowym po 8%, z 30-dniowym wypowiedzeniem. Udziały zaś członków oprocentowują się od dnia pierwszej wkładki.

Sokal i Lilien. ul. Hetmańska 1. 8. Dostarcza nowe arkusze kuponowe do akcji kolei Rudolfa za mierną prowizją, tudzież kupuje i sprzedaje wszelkie papiery wartościowe, i monety pod najkorzystniejszymi warunkami. Zlecenia z prowincji uskuteczniają się bezwzględnie.

Towarzystwa Ubezpieczeń.

C. k. uprz. Azjenda Assicuratrice w Tryescie (założone w r. 1822). Reprezentacja we Lwowie, ul. Akademicka 1. 5. Ubezpiecza od ognia, gradobicia i na życie.

Slavia. bank wzajemnych ubezpieczeń w Pradze. Reprezentacja we Lwowie, ul. Jagiełłowska 1. 5. Ubezpiecza od ognia, gradobicia, zabezpiecza kapitały i renty na przeżycie i dożycie, ubezpiecza wojskowych. Fundusz rezerwy z gwarancją złr. 3,485.352 et. 53, majątek złr. 3,052.147.

Biura wypiadowcze.

Józef Birkle. Rynek 1. 40. Pośredniczy w kupnie, sprzedaży, wydzierżawianiu majątków ziemskich i miejskich, w unieszczeniu naucey, nauceyciel i oficyalistów gospodarczy, lasowych i fabrycznych, oraz służby dworskiej. Utrzymuje skład herbaty karawanowej chińsko-rosyjskiej, po cenie od 2 — 4 złr. za pół kilo, wysiewki po 1 zlr. 20 cent. za pół kilo. Opakowanie bezpłatne przy zamówieniu za zaliczką. Wszelkie zamówienia listowne uskutecznia szybko i akurtnie.

Maria Tabaczkowska. Rynek 1. 7, I. piętro, pod „Złotą kotwicą“. Złatwia wszelkiego rodzaju strzeżenia, tak w mieście, jak na prowincji, lub za granicę: nauceycieli, nauceycielek,

bon, kluczników, prywatnych oficyalistów do gospodarstwa, lasów i fabryk, oraz wszelkiej służby dworskiej. Pośredniczy w sprzedaży domów, realności i dzierżawach, wyrabia wizy paszportowe.

Hotele.

Hotel Kuhnów. ulica Karola-Ludwika. Numera od 50 cent. do 1 zlr. 50 cent. Restauracja. Usługa rychła i dobra.

Hotel Łazarusa. pod „Koleją Karola-Ludwika“, ulica Karola-Ludwika 1. 23. Urządzony z wszelkimi wygodami. Restauracja, dobra kuchnia i wyborne trunki. Numera od 60 cent. do 3 zł. na dobę. Mieszkania na dłuższy czas.

Hotel Warszawski. plac Bernardyński. Urządzony z wszelkimi wygodami. Numera od 60 centów do 3 zlr. 50 ct. na dobę, apartamenta 6 zlr.

Restauracje.

Wilhelm Breitmajer. ulica Krakowska 1. 17m, pod „Złotym Jeleniem“. Nowo urządzona restauracja. Kuchnia zdrowa i smaczna, ceny potraw umiarkowane. Piwnica zaopatrzona w wyborne wina i piwa: okocimskie, pilzeńskie i lwowskie. Usługa szybka.

Antykwarnie.

A. Jonas. we Lwowie, ulica Krakowska 1. 5. Skład papieru i wszelkich potrzeb do pisania i rysowania, książek rachunkowych, kupieckich do kopiowania, pełnomocnictw litografowane w polskim i niemieckim języku, nakazy płatnicze i legkieurjne, skargi w sprawach drobiazgowych, listy kolejowe (Frachtbrieft) do przesyłania towarów zwykłych i pospiesznych. — Przyjmuje zamówienia na bilety wizytowe litografowane i szybko wyskane (za 100 szt. 50 cent. i więcej), na odciski monogramów na papierze listowym i kopertach w jednym i w kilku kolorach. Wszelkie zamówienia uskutecznia po cenach umiarkowanych i jak najrychlej.

Handle towarów kolonialnych i delikatesów.

Juliusz Adam. Rynek 1. 30. Skład herbaty, kawy i rumu, oraz wszelkie likiory i rosolisy krajowego i zagranicznego wyrobu.

Handle wędlin i różne mięsa.

Walenty Jakubowski. ulica Halicka 1. 12. Handel hurtowny wędlin różnego gatunku, sporządzonych smacznie, również zapas smalcu i słoniny po cenach przystępnych. Zamiejscowe zamówienia uskutecznia sumiennie odwrotną pocztą.

Wyroby chemiczne.

Józef Klein. ul. Kaźmierzowska, 1. 28. Ces. król. wyłącznie uprz. fabryczny skład farb i wyrobów chemicznych, poleca: wszystkie gatunki lakierów i pokostów, farby w oliwie i pokości rozkatarde do pocinagania, farby anilinowe, indigo, karminy, ekstrakty z drzewa farbowego, ultramarin, farby niebieskie, bengalskie, wazylki, wazylki jakościści, wyroby górnicze, farby ziemne, oliwy do maszyn i potraw, olejki eteryczne, esencje, wszystkie farby do malowania i farbowania; farby piórowe do litografii, dla pras ręcznych i maszynowych, farby dla gazet i dzieł, sędzę z lamp, pokost dla litografii, pokost dla polzotników, pokost do wyciaczania, lak do etykiet, atramentograficzny, wszelkie zapalki, sznurki zapalające, krodę dla kawiarni i krodę do bilardów; wszystkie gatunki traw wotrobianego i rybiego, smolę browarniczą, sosnowa i szewkowa, masę do zapuszczania podług; wszystkie gatunki karunku do polzaczania, ros syjski, koloniski i medaljony, brzozy, materjalne towary: kwas siarczany, saletrzany i solny. Cenniki wysylaja się na żądanie franco.

Składy nasion.

Wilhelm Adam. plac Marjański, 1. 10. Specjalny skład wyrobów gumowych ze sławnej fabryki Reithoffera

w Wiedniu, mianowicie: kalosze meskie, damskie i dla dzieci, w najwiękzym wyborze po umiarkowanych cenach. — Kupcom odstępuje się odpowiedni rabat.

Tenfel Łucki. plac Podmianki 1. 15. Główny skład wszelkich nasion (z filją w Czerniowcach), przysien bukiety balowe, orderzy kotyljonowe, porządku tańców, narzędzia ogrodnicze i sztuczne nawozy.

Organy kościelne i fortepiany.

Jan Śliwiński. ul. Kopernika 1. 9. Pierwszy wyrób i skład w Galicji organów kościelnych systemu francuskiego (ekspresyjnych), rozmaitych rozmiarów i po najprzystępniejszych do wielkości tychże zastosowanych cenach. Utrzymuje na składzie pianina francuskie. Gwarancja lat 10.

Franciszek Śliwiński. ulica Ormiańska 1. 31. Stroi fortepiany podług najnowej metody, oraz wypozycza i sprzedaje iukowe po najtańszej cenie. Na żądanie każdej chwili wyjeżdża na prowincję do strajenia fortepianów za cenę umiarkowaną.

Wyroby rzeźbiarskie z kamienia drzewa i gipsu.

Tadeusz Sokulski. ul. Kurkowa 1. 2. w zabudowaniu ujeżdżalni. Medal zasłogi z wystawy krajowej we Lwowie 1877. Rzeźby i ornamenta z drzewa, konsole, ramy i rozmaite rzeźbione sprzęty salonowe i kościelne, ołtarze, cymbory, feretony wraz z złoconiem, różne modele do odlewów, wykonuje z największą akuracją.

Zakłady fotograficzne.

L. Blachowski. ul. Pańska (Krecone skłupy) 1. 604/1. Wykonują fotografię podług najwziewszych wynalazków, począwszy od kart wizytowych do naturalnej wielkości.

Magazyny optyczne.

Maurycy Boscowitz. optyk, plac Marjański 1. 7. Skład towarów optycznych i narzędzi mierniczych. Urządzania dzwónków telegraficznych, konduktorów piorunowych i reperacje wykonywa po najtańszych cenach.

J. Neuhofer. ul. Karola-Ludwika 1. 9. C. k. nadworny optyk. Skład przyrządów optycznych, matematycznych i fizycznych; barometrów, przyrządów dla inżynierów, lekarzy, fabryk i szkół. Reperacje przyjmują się.

Składy broni i przyborów myśliwskich.

K. Tabaczkowski. rusznikarz, ul. Clowa 1. 2. Przyjmuje zamówienia na broń odtłocową we wszystkich dotychczasowych systemach. Reperacje uskutecznia jak najszybciej.

Bronzownicy, zegarmistrze, jubilerzy i wyroby złote i srebrne.

Armatus et Moerl. zegarmistrz, ul. Halicka 1. 19. Wielki skład zegarów i zegarków złotych i srebrnych, z najsłynniejszych fabryk genewskich. Wszelkie reperacje uskuteczniają z porzezeniem do lat dwóch. Cenniki na żądanie franco.

W. Grabiński. ul. Halicka 1. 18. Jedyny skład dla Galicji zegarków z fabryki Patek, Philippe et Comp. w Genewie. Wszelkie naprawy oraz zamówienia uskutecznia z największą starannością.

H. Pilpel. zegarmistrz, ulica Sykstuska 1. 1. Poleca swój oficye zaopatrzony handel zegarów ściennych i kieszonowych, pod gwarancją roczną i po najtańszej cenie, oraz przyjmuje wszelkie najtrudniejsze reperacje i rezy za ich dobroć. Obstalunki zamiejscowe wykonywa odwrotną pocztą.

Papier, materjaly piśmienne, rysunkowe i galanterje.

S. Bartisch. ulica Karola-Ludwika 1. 1. Skład towarów galanteryjnych, bielizny, krawatek mesztoń filcowych i rekizytów podróżnych, po najumiarkowańszych cenach.

M. Brenner et Pfau. ul. Krakowska 1. 4. Największy wybór dziecinnych zabawek, oraz wielki wybór galanterji: dewizki, kolczyki, broszki, wachlarze i t. d., albumy, portmonetki, porte-cigares, cygarniczki, teki, neceszarki, kielichy na kwiaty, lichtarze, torby podróżne, koszule, kołnierze, manszety i wszelkie zimowe towary, po najumiarkowańszych cenach.

Ed. Hawranek. plac św. Duchy, 1. 10. Skład papieru, ram, obrazów, fotografii, galanterji, perfum, mydeł angielskich i francuskich, przybory do rysowania i pisanja, albumy i t. p. — Wytłacza monogramy w kolorach, bilety litografowane i a la minute.

Juliusz Klaffen. w hotelu Angielskim. Skład papieru, towarów galanteryjnych i norymberskich, wielki wyrób przyborów do podróży, zapas krawatek, kołnierzyków, manszetów i bielizny gotowej. Wykonują bilety wizytowe, odciski różnego rodzaju na papierze listowym, roboty pieczętarskie i rytownicze, litery, monogramy, herby i korony na szory i czapki dla służących, guzików lityrjone gładkie, z herbami i t. p. Sprzedaje litery pojedynczo do znaczenia bielizny szt. po 10 ct.

J. Königsbergern. pierwszy wiedeński bazar, Rynek 1. 32. Skład towarów galanteryjnych, norymberskich i bielizny, wielki wybór zabawek, przyborów do palenia tytoniu i cygar, parasoli, parasolek i wszelkiego rodzaju towarów poczęzokowych.

Magazyny nowości perfumjerji, biżuterji i t. p.

J. Ahl. ulica Trybunalska 1. 1. Skład krawatek własnej fabryki, kołnierzyków, manszetów, spiniek, portmonetek, etui, albumów, parasoli, kufrow, perfum, mydeł, rekawiczek, szelek, skarpetek, pończoch; wachlarze ze skojniewe kości, grzebienie, kolczyki, medaljony i broszki; galanterje z drzewa i brzozy i t. p. po cenach najmierniejszych.

Karol Lang. ul. Halicka 1. 6. Największy magazyn zabawek dla dzieci, skład galanterji, towary najszybszej mody, deszczochrony, krawaty, płaszczki, kalosze gutaperkowe, szcztolki, grzebienie, perfumjerje, biżuterje, portmonetki i t. p.

Karol Langner. ul. Trybunalska 1. 16. Rekawiczki gładkie, sarnie, jelenkowe, futrzane i sukienne, krawatki, kołnierze, manszety, koszule, kalosony, skarpetki, chustki jedwabne i włóczkowe, szelki, kalosze, parasole, plaidy, kaftanki, kamazse, perfumy, woda koloniska, poudre l'Air fleur de Lys, mydła i wszelkie przybory do krawiectwa w dobrzym gatunku i po przystępnych cenach.

Zakłady fryzjerskie.

Stan. Komonicki. fryzjer z Krakowa, w hotelu Podolskim we Lwowie. W zakładzie swym ustanowił stałe i niskie ceny, jako to: strzyżenie lub fryzowanie włosów 20 ct., golenie z uczesaniem i pomadowaniem 10 cent., fryzowanie damskie z dodatkami swymi 50 ct.; włosy powierzone na wyroby uskutecznia jak najtaniej; peruki na teatrum amatorskie i reduty wypozycza po 20 cent.

Magazyny bławatne, bielizny, i maszyn do szycia.

F. Knauer. plac Kapitulny 1. 2. Magazyn towarów bławatnych, płócien i bielizny stolowej, materji welnianych, rpsów angielskich, czarnych materji jedwabnych, aksamitów i manszestrów, kocy i kolder. Podzwoty haftu przyjmuje do wybicia za mierną cenę.

Składy pościeli, płócien, dywanów i t. p.

F. S. Bardasz. naprzeciw Katedry, 1. 9. Największy wybór towarów poczęzokowej roboty, bawelnianych welnianych i jedwabnych kaftaników, apodeń, pończoch, skarpetek i ogrzewaczy łokadka; angielskich welnianych kamizelek z rekawkami, welnianych kocyków i plaidów. Ceny umiarkowane.

J. Drexler i Synowie, plac Kapitulny, l. 2. Skład płócien i towarów białych, dywanów i kap, gotowej pościeli i materaców własnego wyrobu, żołąk żelaznych i bielizny męskiej i damskiej.

Handle kapeluszy, czapek, przedmiotów do podróży i t. p.

S. Mütz, ul. Trybunańska l. 18. Poleca swój główny skład cylindrów i kapeluszy filcowych i materjałnych, chapeaux claque jedwabnych i kaszmirowych, czapek jedwabnych, sukiennych i futrzanych, uniformowych, dla urzędników, oficerskich i innych stopni wojskowych, kolejowych i liberyjnych — także wielki skład filcowych bucików damskich i męskich, meszt i filcowych podeszew po najtańszych cenach.

Wyroby rękawiczniczne.

J. Guin, ul. Karola-Ludwika l. 11. Rękawicznik i bandażysta. (Obfity skład damskich i męskich rękawiczek własnego wyrobu, także pragskie, francuskie, gładkie i jelenie w najlepszych gatunkach. Wielki wybór krawatek z najpiękniejszych fabryk zagranicznych, tu-

dzień szelek, kołnierzyków, manszetów, perfumeryj i bandaży. Ceny mierne.

J. Rechen, ulica Karola-Ludwika, obok handlu pp. Schayerów, filja przy ul. Krakowskiej l. 5. Rękawicznik i bandażysta, poleca swoje w najlepsze gatunki obficie zaopatrzone składy damskich i męskich rękawiczek własnego wyrobu, także pragskie, francuskie, gładkie i jeleniowe. Wielki wybór krawatek z najpiękniejszych fabryk zagranicznych, tudzież szelek kołnierzyków, manszetów, perfumeryj i bandaży. Ceny mierne.

Składy futer.

Edward Fischer, ul. Karola-Ludwika l. 13. Nowo otworzony skład futer w rozmaitych gatunkach. Przyjmuje do przechowania na lato, również dla wygody publiczności daje na wypłaty.

Magazyny sukna, kortów i wyrobów krawieckich.

F. Głodziński, plac Marjacki l. 7. Wielki wybór gotowych sukien męskich i skład ubiorów dla chłopców. Najnowsze amerykańskie bundy nieprzemakalne, bardzo praktyczne.

Zakłady szewskie.

K. Blechschmidt, ul. Akademicka l. 3. Znany Szan. P. T. Publiczności z wyrobów swoich od lat 40, odznaczony medalem za usługi na wystawie krajowej w 1877 r., utrzymuje skład obuwia męskiego po cenach umiarkowanych.

K. Gerlach, ul. Krakowska, l. 21. Pracownia obuwia męskiego, damskiego i dla dzieci, z doborowego towaru krajowego i zagranicznego, po umiarkowanej cenie. Zamówienia skutecznie sumiennie i szybko.

Antoni Kityński, Rynek, l. 1. Pracownia szewska, zaopatrzona w doborowe skóry, modną i elegancką robotę, przyjmuje obstarunki męskie, damskie i dla dzieci, tak miejscowe jak z prowincji i skutecznie takowe najpunctualniej i po najtańszych cenach.

J. Siedlecka, Zawiadania Szan. Publiczności, iż przeniósł swoją pracownię obuwia damskiego i męskiego z pod l. 1 pod l. 6 przy ulicy Sykstuskiej, która uprasza o łaskawe dalsze względy. Zamówienia mu powierzone

wykonywa w jak najkrótszym czasie po cenach umiarkowanych.

Karol Smutny, plac Bernardyński l. 1. Pracownia obuwia męskiego, damskiego i dla dzieci, z materiału krajowego i zagranicznego. Wszelkie zlecenia miejscowe lub z prowincji skutecznie rzetelnie i szybko.

Składy mebli i wyroby stolarskie.

Klug et Buczaniec, Rynek, l. 36. Skład mebli krajowych i zagranicznych, materje na meble, ceraty-franki i wszelkiego rodzaju zwierzciadła po cenach umiarkowanych.

Szkl, porcelany i naczynia kamienne.

Johan Quest (ze Sz'aska), Rynek, l. 44. Handel naczyń porcelanowych, kamiennych do kuchni i stołowych. Sprzedaje takowe hurtownie i pojedyn'czo po najtańszych cenach. Zamówienia z prowincji skutecznie się odwrotną poczną.

OGŁOSZENIA.

Nr. 14924/1878.

C. k. uprzyw. galic.

kolej Karola Ludwika.

UWIADOMIENIE.

Począwszy od 10. Stycznia 1879 znajdują pozycje frachtowe, zaprowadzone dla zboża przy nadaniu 10.000 kilogramów od stacji kolei galicyjskiej Karola Ludwika dla następujących taryf, jako to:

1. taryfy specjalnej z dnia 1. Sierpnia 1877 r. dla transportu zboża, owoców strączkowych, nasion olejnych, płodów melnych i t. d. w ruchu handlowym z Galicji do Czech i Morawy;

2. taryfy specjalnej dla zboża i t. d. z dnia 15. Marca 1878, względnie z dnia 15. Sierpnia 1878 w zeszytach taryfowych I i II do ruchu wspólnego galicyjsko-austriacko-czeskiego;

3. taryfy specjalnej z dnia 10. Lutego 1877 r. dla zboża i t. d. do ruchu wspólnego galicyjsko-wiedeńskiego dla artykułów: mąki i produktów melnych;

nawet i wtedy zastosowanie, gdy artykuły rzeczzone tylko w ilości 5.000 kilogramów nadawane będą.

Wiedeń, dnia 4. Stycznia 1879.

Generalna Dyrekcja

c. k. uprzyw. kolei galicyjskiej Karola Ludwika.

Ces. król.

uprzywil.

Kolej galicyjska

L. 15436/78.

Obwieszczenie.

Z dniem 1 lutego 1879 r. zostają zaprowadzone:

XII.	dodatek do taryfy z dnia 1 września 1873 dla ruchu związkowego szczecińsko-galiczyjsko-rumuńskiego,
XIV	„ „ „ 1 października 1875 dla ruchu związkowego północno-niemiecko-galiczyjsko-rumuńskiego,
XV	„ „ „ 1 października 1875 dla ruchu związkowego bremeńsko- względnie hambursko - galicyjsko - rumuńskiego,
	i wreszcie
XI	„ „ „ 15 kwietnia 1876 dla ruchu związkowego zachodnio-wschodnio-niemieckiego, względnie reńsko-północnoniemiecko-galiczyjsko-rumuńskiego.

Powyższe dodatki, zawierające nowe postanowienia pod względem obliczania frachtu dla lokomobil i innych większych żelaznych machin (wyjąwszy lokomotywy), są do nabycia w naszej dyrekcji ruchu we Lwowie, na tutejszych stacjach związkowych, albo też w naszym ekonomacie w Wiedniu.

Wiedeń dnia 26 grudnia 1878.

(1-3)

Generalna Dyrekcja.

HANDEL W. T. A. Wielogórskiego

w Tarnowie
poleca: **Maszyny do szycia** najnow-
szych systemów na raty, **Lampy** pa-
tentowane, palące się bez cylindrow,
Kołosze wiedeńskie i prawdziwe pe-
tersburskie, **Obicia papierowe** i wiele
innych artykułów galanterijnych i no-
rymberskich, po cenach stałych i umiar-
kowanych. — **Zamówienia** zamiejscowe
uskutecznia za zaliczką spiesznie, nie
(87 licząc kosztów opakowania. 12-2)

ZYGMUNT KOPCZYŃSKI

ul. Jagiellońska 1. 5.

Handel towarów kolonialnych,
codziennie **drożdże świeże**, mąka,
cukier, kawa, herbata chińska i ro-
syjska, rum krajowy i zagraniczny,
prawdziwy koniak szampanijski, wina
wszelkie, likwory i rosolis, allasch,
starka litewska, porter angielski,
cukierki i wszelkie w zakres handlu
tego wchodzące towary, oraz zimne
przekąski i piwo butelkowe — po
cenach umiarkowanych. (10-0-4-3)

Browar Jurkiewicza

ul. Grodecka, 1. 37,

z piwnicami, lodownikami, z domem
mieszkalnym i wszelkimi do tego urzą-
dzeniami, 2 morgi i 40 sążni gruntu
ze źródłami i wodociągami, oraz 3 mor-
gi gruntu, jest z własnej ręki do sprze-
dania — bliższa wiadomość na miejscu.

Fr. Sidorowicz

ulica Sykustka 1. 37, w d-mu naro-
żnym za główną pocztą,
poleca m. y. to gospodarskie do prania
najtańsze i najlepsze, oraz masę
do zaprawiania podłóg kilo 45 centów.

Fabryka zapalek

Jeden, jedyny medal dla wszystkich
wystawców zapalek na wystawie świat-
owej w Paryżu 1878 r. przeznaczony,
przynajmniej polskiej firmie C. k.
uprzywilej. **fabryce zapalek Fr. Dyda-**
kiewicza i Towarzystwa przemysłowego we
Lwowie pod 1. 517, przy ulicy Zieło-
nej. Handluje, raczą się z potrzeba-
mi swemi do swoich wyrobów zwró-
cić, przez co przyczynia się do podnie-
(79) sienia przemysłu krajowego. (12-4)

J. Drexler i Synowie

plac Kapitulny 1. 2.

Dywan galicyjski, **Kapy** gobeli-
nowe, **Chodniki**, **Materje** meblowe,
Bieliznę stołową, **Płótna**, **Finranki**,
Bieliznę męską itp., polecamy w wiel-
kim wyborze po najniższych cenach.

Szkola Tokarska

połączona ze stolarstwem
w Zadowrózu.

Poleca gotowe wyroby tokarskie.
laski, cybuchy, szachy, kregle itp. Usku-
tecznia wszelkie obstarunki stolarskie i
tokarskie po najniższych cenach. Uprasza
się wszystkich pp. kupców, by zamówie-
nia na przedmioty tokarskie nadsłali
wprost do dyrekcji szkoły w Zadowrózu.

Z głębokim szacunkiem

Władysław Dziubiński,
dyrektor szkoły.

Pracownia wyrobów powroźniczych

F. X. Marschala

ulica Grodecka, 1. 11, we Lwowie,
poleca swoje wyroby, jako to: liny róż-
nej grubości i długości, sznury do wie-
szania bielizny, szpagat, powrozy, szle,
postronki, nastelniki, uździenice, pasy
do młocarń, młynów i wszelkie inne
przedmioty w zakres powroźnictwa wcho-
dzące, ręcznie za doborowy materiał. —
Zamówienia z prowincji uskutecznia
bezwzględnie. (84-2-2)

Wojciech Gonia

ul. Grodecka, 1. 11.

Zajmuje się naprawą harmonijek i har-
monij, katarzynek, pozytywek, albumów
grających i w ogóle wszelkich sztucz-
nych, samogrających przedmiotów, oraz
detych instrumentów. (83-2-2)

Kantor wymiany Matzner i Holzer
przy ulicy Pańskiej w Rzeszowie,
kupuje i sprzedaje efekta, losy i mo-
nety, wypłaca wygrane wszelkich los-
ów, oraz eskontuje weksle wszelkiego
rodzaju. Poleca także własny wielki
zapas azyżu. (58-12-4)

D. Schönfeld

przy ulicy Perlej w Tarnopolu, na-
przeciw szkoły izraelskiej, poleca swój
handel papieru, ksiąg handlowych i
wszelkich rekwizytów kancelaryjnych
i szkolnych, oraz obrazów po cenach
najtańszych. Zamówienia wszelkie usku-
tecznia sumiennie. (15-2-1)

Handel wyrobów rymarskich

Izraela Winklera, przy ulicy Perlej
w Tarnopolu, poleca dory i kociole dla
koni, jak również wszelkie wyroby ry-
marskie i do podróży; przyjmuje wszel-
ką reparację, zamówienia wszelkie usku-
tecznia szybko i sumiennie. Ceny naj-
tańsze. (15-2-1)

Gałę urządzenie sklepowe

oszkłone, z wszelkimi wygodami i t. p.
przyborami, bardzo przydatne dla han-
dlu korzennego, w bardzo dobrym sta-
nie, które przed paru laty kosztowało
1.500 złr., ze sklepu W. Latinka, jest
pod bardzo korzystnymi warunkami
do nabycia. Bliższa wiadomość u go-
spodarza w kawiarni teatralnej w Tar-
nopolu. (12-4-1)

Leiba Schleicher

w hotelu angielskim.

Cennik: — (waga: pół kilo) — Figi pudełkowe 36 ct., sznurkowe
20 ct. Daktyle amerykańskie 50 ct., tureckie 40 ct. Sliwki prasowane 36 ct.,
w pudełkach po 18 ct. Winogrona mała 80 ct. Owoce francuskie kandyzo-
wane 1 złr. 20 ct. Tureckie orzechy kragle 24 ct., dngie 28 ct., amerykań-
skie 32 ct. Migdały 60 ct., tureckie tuczzone 35 — 50 ct., włoskie tuczzone
50 ct., duże włoskie 14 ct. Marony włoskie 15 ct. Rodzynki sultanki 28 ct.
Sardynki w oliwie (1/2, dose) od 32 — 35 ct. w oliwie francuskie (1/2, dose) 38 ct.
Sardynki w oliwie *Philip et Canaud* (1/2, dose) 55 ct. Powidła węgierskie 15 ct.
Sliwki suche 16 ct. Świece miłowe Austria po 43 ct., stearynowe wied. 65 ct.,
Milli 68 ct. Także piękne pomarańcze i cytryny i różne ryby, ruskie śledzie
i pociotwe, rozmaite dziczyzna — po najtańszych cenach. (6-2-2)

Herbata!	Najtańsze źródło do nabycia	Herbata!
CHIŃSKO-ROSSYJSKIEJ HERBATY		
J. H. CZACZKES		
w Brodach (w Galicji) nad rosyjską granicą.		
Olbrymi handel chińsko-rossyjskiej herbaty, założony przed 40stu laty, za- leca swój wielki i znany skl. d Herbaty chińsko-rossyjskiej, jakoteż prawdzi- wego rumu Jomaki i zaprasza na obstarunki. Zamiejscowym wysła spie- sznie już z opłaceniem cla i uwiadania, że porto pocztowe jest znacznie zniżone; paczki wysyłane po 5 klg. bardzo małej ulegają opłacie. Na żądanie wysła cenniki gratis. (1-26-2)		
Rum!		Arak!

Główny

SKŁAD NASION

dla Galicji i Bukowiny

Teofila Luckiego

WE LWOWIE
plac Halicki 1. 15, w gmachu
Banku hipotecznego.

Wyroby z fabryk krajowych:

Koce i sukna lancuckie.
Bundy do podróży.
Buty sokietenne myśliwskie i do podróży.

Pasy do maszyn i młocarń skórzane.
Gurty parclane silne.
Oliwa do maszyn i smarowidło do osi żelaznych.

Józef Dornbaum

przy ulicy Perlej w Tarnopolu. po-
leca swój obficie zaopatrzony handel
wyrobów optycznych: okulary, lornet-
y, barometry, termometry i t. p., róż-
ne przedmioty do gorzelni; również
wielki wybór zegarów i instrumentów
muzycznych, po cenach umiarkowanych.
Przyjmuje wszelką reperację wymie-
nionych przedmiotów. Zamówienia u-
skutecznia sumiennie. (13-2-1)

Jakób Juffe

w Tarnopolu, na Zamku, Targowica
końska, poleca swój **Handel towarów**
kolonialnych, zaopatrzony w cukier,
kawę, herbatę w najlepszych gatun-
kach, bryndzę górską, ser szwajcarski,
różne marynaty i t. p., doborowe trunki:
wina, piwa i wódki, a wszystko o
2 % taniej niż wiedeń. Także jest
osobny pokój do śniadań, bilard, przy-
tem usługa szybka i sumienna. (17-3-1)

P. Schermer

rusznikarz, w Tarnopolu, przy Tar-
gowicy końskiej, poleca swój główny
magazyn, zaopatrzony w broń wszel-
kiego rodzaju, dubeltówki odcylowe i
rewolwery najnowszych systemów, jak
również naboje i wszystkiego co tylko
w zakres rusznikarstwa wchodzi, po
cenach najniższych. Reperacje i prze-
róbki wszelką przyjmuje; zamówienia
uskutecznia szybko i sumiennie, z czem
poleca się względem Szanownej Publi-
czności. (18-3-1)

Zającowski J., fotograf w Rzeszo-
wie, przyjmuje obstarunki od karty
wizytowej aż do formatu naturalnej
wielkości i wykonywa takowe sumi-
ennie według najnowszych wymagań
postępowych. (94-4-3)

Chaim Katz, ul. Perla w Tarno-
polu, poleca swój obficie zaopa-
trzony handel mebli z drzewa i żelaza,
najnowszych fasonów, luster, obrazów,
materij do obijania mebli w różnych
gatunkach i różnych wyrobów snycer-
skich, po cenach najumiarkowanych.

Salaman Rappaport, ulica Perla,
w Tarnopolu, poleca swój hurt-
owy skład porcelany w doborowych
gatunkach: serwisy stołowe do herbaty
i kawy, szkło szlifowane cześnie
różne i walcowane po najtańszych
cenach. Zamówienia z prowincji usku-
tecznia najakuratniej.

Hotel „Białym koniem“

w rymku, w Tarnopolu, poleca pokoje
gościnne pięknie umeblowane, ze świe-
żymi pościelami za każdym razem; tamże
dostać można kawy, herbaty i różnych
trunków, za szybką usługę i cenę przy-
stępną poręcza. (11-3-1)

Pani West

przy ulicy Perlej w Tarnopolu, po-
leca swój obficie zaopatrzony
BAZAR KRAJOWY
w doborowe towary galanterijne i no-
rymberskie, wielki wybór zabawek dzie-
cinnych i t. p., bieliznę męską i dam-
ską, kolnierzyki, manszety i krawaty,
po cenach najniższych. (16-2-1)

Dezyderjusz Schneider

aptekarz w Podwołoczyskach, za-
wiadania Szan. Publiczność, iż prze-
niósł swą aptekę do własnej kamienicy
i poleca skład obfity środków leczni-
czych krajowych i zagranicznych, po-
leca również własnego wyrobu balsam
na dmuchanie, **kropel** na ból zębów
i **plyn** przeciw wzdęciu dla bydła, jako
jedyny i pewny środek. (19-12-1)

(20) Gustaw Morawetz 12-1

obok kolei, w Podwołoczyskach,
poleca swój obficie zaopatrzony handel
towarów kolonialnych, win, galanterij
żelaznych i norymberskich, w najlep-
szych gatunkach i po najtańszych ce-
nach. Także jest osobny pokój do zim-
nych przekąsek, piwo bawarskie i t. p.

(21) Józef Tigier 12-1

restaurator w dworcu kolei w Podwo-
luczyskach, posiada hurtowny skład
piwa ołocińskiego w wiadrach 50-li-
towych po 9 złr. i w fiaskach po 30
centów. Zamówienia uskutecznia szybko.

Hotel „Odessa“

w Podwołoczyskach, obok dworca
kolejowego, poleca elegancko umeblo-
wane pokoje ze świeżymi za każdym ra-
zem pościelami po 1 złr. za dobę. Usługa
szybka. W oficynach znajdują się miesz-
kania po 3 pokoje z kuchnią, umeblu-
lub północnicę po bardzo przystępnej
cenie do wynajęcia. (22-1-1)

Elias Grünstein w Rzeszowie, po-
leca handel żelaza w najprzodniej-
szych gatunkach i po najniższych cenach.